

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

**(10/108, 155, 156, 157, 158, 159, 160) ESAS NO'LU
BİLGİ TOPLUMU OLMA YOLUNDA BİLİŞİM
SEKTÖRÜNDEKİ GELİŞMELER İLE
İNTERNET KULLANIMININ BAŞTA
ÇOCUKLAR, GENÇLER VE AİLE YAPISI
ÜZERİNDE OLMAK ÜZERE SOSYAL
ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI AMACIYLA
KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI
KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

22 Mart 2012 Perşembe

**(10/108, 155, 156, 157, 158, 159, 160) ESAS NO'LU BİLGİ TOPLUMU
OLMA YOLUNDA BİLİŞİM SEKTÖRÜNDEKİ GELİŞMELER İLE
İNTERNET KULLANIMININ BAŞTA ÇOCUKLAR, GENÇLER VE
AİLE YAPISI ÜZERİNDE OLMAK ÜZERE SOSYAL ETKİLERİNİN
ARAŞTIRILMASI AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI
KOMİSYONU**

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

22 Mart 2012 Perşembe

----0----

K O N U

İnternet Kullanımı hakkında

Sayfa
1:32

İÇİNDEKİLER

	<u>İİ</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM		1:32
Dr. Tayfun ACAER (Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı)		1:3, 4, 5:7, 14:15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26:27, 29, 30, 31
Yıldırım M. RAMAZANOĞLU	Kahramanmaraş	2:3, 16, 16:18, 24:25
Fethi ŞİMŞEK (Telekomünikasyon İletişim Başkanı)		3:4, 20, 20:21, 21:23, 27:28, 29, 31
Reşat DOĞRU	Tokat	3, 19, 20, 21, 22, 23, 28.29, 30, 31
Osman Nihat ŞEN (İnternet Daire Başkanı)		4:5, 6, 8:14, 16, 18, 19, 23, 25, 26, 27, 31
İlhan YERLİKAYA	Konya	4, 18, 19, 19:20, 28
Aytuğ ATICI	Mersin	7, 15, 16, 28, 31
İdris ŞAHİN	Çankırı	15
Sermin BALIK	Elazığ	19, 25:26, 27
Erdal AKSÜNGER	İzmir	24, 31
Özgür Fatih AKPINAR (BTK Tüketici Hakları Daire Başkanı)		32

Açılma Saati: 16.10

Kapanma Saati: 18.02

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.10

BAŞKAN : Necdet ÜNÜVAR (Adana)

BAŞKAN VEKİLİ: Yıldırım M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş)

SÖZCÜ : İlhan YERLİKAYA (Konya)

KÂTİP: Erdal AKSÜNGER (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Araştırma Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Değerli Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı ve Telekomünikasyon İletişim Başkanı, değerli uzman arkadaşlar, değerli basın mensupları: hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilişim ve İnternet komisyonumuzun bu ilk toplantısı değil ama ilk dinleyeceğimiz kurul anlamında ilk toplantısı. Daha önce biz kendi aramızda birkaç toplantı yaptık. Bugün BTK Başkanımızı dinleyeceğiz ve ilgili birimdeki arkadaşlarımızı dinleyeceğiz.

Bilindiği gibi, bilgi ve iletişim teknolojileri artık son zamanlarda giderek hayatımızda daha fazla yer tutuyor, bir yandan faydaları, bir yandan riskleri söz konusu. Bu çerçevede, mutlaka telekomünikasyon sektöründeki gelişmelerle ilgili düzenleme ve denetleme fonksiyonu anlamındaki en üst kurum başkanını ve ilgili arkadaşlarımızı bugün dinleyeceğiz. Umuyorum komisyonumuz bu şekilde güzel bir başlangıç yapmış olur, bundan sonraki aşamada da aynı süratle devam eder ve bilişim ve İnternet alanında Türkiye’de olan biten sürece olumlu katkı sağlar diyorum.

Bu kısa girişten sonra ben Başkanımıza söz vereceğim.

Ama isterseniz Sayın Başkanım, bu arada basın mensubu arkadaşlar buradayken, siz beraberinizdeki arkadaşlarımızı bir tanıtın, sonra da biz basın mensubu arkadaşlara teşekkür edelim, biz sizin sunumunuzu dinleyelim.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Başkanım, komisyonumuzun değerli üyeleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Adım Tayfun Acarer, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Üst Kurulu Başkanayım.

Fethi Şimşek, Telekomünikasyon İletişim Başkanı.

Osman Nihat Şen, İnternet Dairesi Başkanı.

Bir tane daha daire başkanımız var şu an sabahdan beri devam eden e-ticaretle ilgili kanuna alt komisyonda devam ediyorlar. O yüzden, özür dileyerek onu buraya şey yapamadık, devam eden bir çalışma olduğu için Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, komisyonumuzun değerli üyeleri; öncelikle, artık bir sektör mü yoksa Sayın Bakanımızın ifadesiyle bir yaşam şekli mi diye ayıramadığımız bir sektörden bahsediyoruz, bilişim sektörü. Özellikle bütün dünyadaki gelişmelere paralel olarak, 2000’li yıllardan itibaren Türkiye’de de bu sektör gerçekten çok hızlı bir şekilde geliyor. Bu sektördeki gelişme, Türkiye’nin gelişme hızının da birkaç katı hızda oluyor. Özellikle bazı alt segmentlerde, örneğin geniş bant gibi, çağrı merkezleri gibi, testing merkezleri gibi, İnternet gibi, İnternet’in kullanımı gibi, İnternet’teki abone sayısı gibi alt segmentlerde gelişim çok çok

daha fazla. Birazdan arz edeceğimiz sunumda, geniş bantta, İnternet'teki gelişmeler öncelikle grafiksel olarak anlatılacak ama sadece şöyle bir şey söyleyeyim -müsaade ederseniz sözü İnternet Dairesi Başkanı Osman Nihat Şen'e bırakmak istiyorum Sayın Başkanım- geniş bantta geçen yıl artış miktarı yüzde 82 oldu, çok hızlı bir artış var.

Bir hususu da özellikle belirtmek istiyorum, bu sunumda yer almıyor ama Türkiye geçen yıl 2011'de abone başı 261 dakika görüştü. Bu görüşmeyle Fransa'dan sonra Avrupa'da en çok konuşan ülkeyiz. İnanıyorum ki bu yılın sonu değil, ikinci çeyrekte sonra Avrupa'da bu artış trendi devam ettiği sürece en çok konuşan ülke olacağız.

Yine, SMS göndermede Avrupa'da açık ara birinciyiz.

İnternet kullanımında Avrupa'da en çok İnternet'i kullanan ülkeyiz. Sosyal paylaşım sitelerini Avrupa değil dünyada 4 ya da 5'inci en çok kullanan ülkeyiz. Numara taşımada Avrupa'da değil, dünyada bir case'dir Türkiye çünkü yaklaşık 66 milyon abonesinin 41 milyondan fazlası numarasını başka operatörlere taşıdı. Ara bağlantı ücretlerinde yani bir operatörden diğerini aramada Avrupa'da en düşük ara bağlantı ücretine sahip ülkeyiz ve bunun sonucunda da takip ettiğiniz gibi, son dönemlerde çok farklı tarifeler, özellikle her yöne tarifeler ortaya çıktı. Zaten konuşma trafiğinin artışında da bunlar çok önemli bir etkendi.

İnternet ise bilgi teknolojileri ve iletişim sektörü ki "ICT" diye tanımlanan, kısaca belki bilişim diye tanımlayacağımız bu sektörün en hızlı gelişen, en çok yaşantımızı kuşatan alt paydaşlarından bir tanesi. İnternet gerçekten tüm yaşantımızı artık kuşatıyor. Sadece mesajlaşma değil, ciddi şekilde sanal ticaret üzerinde de etkisi var. Geçen yıl Türkiye'de e-ticaret, sanal ortamda yapılan e-ticaretin miktarı 22 milyar TL yani bu çok ciddi bir oran ve oran çok hızlı bir şekilde artıyor.

Son bir ifadeyle sözümü noktalamak isterim Sayın Başkanım, o da şu: Eskiden biz çekirdek aileyi anne, baba, çocuklar diye tanımlıyorduk ama bugün çekirdek aile anne, baba, çocuklar ve İnternet oldu. Artık tüm yaşantımızı saran bu İnternet'le ilgili de bazı istatistiki verileri komisyonunuza sunacağız. Ondan sonra da güvenli İnternet'le ilgili de size gelişen süreçle ilgili bilgi arz edeceğiz.

Saygılar sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Çok teşekkürler Sayın Başkanım.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Başkanım, 261 dakikalık konuşma aylık bazda mı?

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Aylık efendim.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Şu 22 milyar TL'lik alışverişe post cihazları dâhil mi?

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sanal ticaret.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Sadece İnternet üzerinden. Post cihazları hariç...

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Onlar hariç.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Buyurun Sayın Şimşek.

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Sayın Başkanım, değerli komisyon üyesi milletvekillerimiz; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyoruz.

Bilgi Teknolojileri Kurumu bünyesinde 2005 yılında kurulan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı bünyesinde yine İnternet Daire Başkanlığı 2007 yılının 11’inci ayında resmen faaliyete başladı. Faaliyete başlamasıyla birlikte ihbar adresleri bildirildi, kamuoyuna duyuruldu hem telefonla hem e-mail yoluyla elektronik posta adresleriyle. Bu web adresine gelen, bugüne kadar gelen ihbar sayısı, İnternet’teki sakıncalı içerikleri bildiren vatandaşlarımızın ihbar sayısı 500 bine yaklaştı, 487 bin civarında bugün itibarıyla. Bu, aynı zamanda kullanıcıların, daha doğrusu İnternet kullanıcılarının, tüketicilerin aynı zamanda İnternet’in bu tür sakıncalı içerikleri konusunda da hassas olduklarını gösteriyor.

İnternet Dairesi 5651 sayılı Yasa kapsamında kuruldu. Bununla ilgili uygulamadan kaynaklanan bazı sorunlar var, bunları da ileriki toplantılarda arz edeceğiz. En önemlisi, bildiğiniz gibi, bu Kanun’un 8’inci maddesinde katalog suçları sayılmış, erişimi engelleme yapılabilecek suçlar sayılmış ama mahkemelerden Başkanlığımıza bu katalogla ilgili olmayan suçlarla ilgili olarak da basit hakaret, kişisel hakaretlerle ilgili olarak da şikâyetler veya kararlar gelmekte. Fakat bu konularda uygulanabilirliği, teknik açıdan uygulanabilirliği ve özellikle mahkemelerden gelen kararların yönetmelikte sayılan şartları taşımaması nedeniyle uygulayamamak gibi bir sorunla karşı karşıyız. Bunu mahkemelerle de zaman zaman paylaşıp doğru karar verilmesi konusunda biz de yardımcı oluyoruz. En önemlisi de 22 Kasım’da yürürlüğe giren, vatandaşa bir hizmet olarak gördüğümüz ve özellikle bu 500 bine yaklaşan ihbarlar neticesinde, ihbarlar içerisinde, şimdi sunumda göreceğiniz seçilen 5-10 ihbar içerisindeki beyanları, şikâyetleri, hassasiyetleri gördüğünüzde, bu konunun gerçekten ülkemizi, son zamanlarda özellikle gençlerimizi, ailelerimizi ne şekilde etkilediğini de görmüş olacağız. Ben şimdilik bu kadar giriş yapıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkürler.

Evet, İnternet Dairesi Başkanımız Sayın Osman Nihat Şen...

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Bu ihbarların ne kadarına cevap verdiniz?

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – İhbarlar günü birlik bizim oradaki arkadaşlar tarafından sürekli inceleniyor. Bu ihbarların, tabii bu 500 bin ihbarın 500 bini de mutlaka kanunun anlattığı, belirttiği anlamda sakıncalı içerikler değil efendim; mükerrer şeyler var, aynı konuyla, içerikle ilgili mükerrer ihbarlar var. Bunları elden geldiğince, imkânlarımız nispetinde...

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Yüzde olarak ne kadarına bakıyorsunuz?

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Hepsine bakıyoruz.

Bu konularda dönüş yapıyoruz yani ihbar yapana, ihbar eden şahıslara da...

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Bu 500 binin hepsi ne dönüş yaptınız mı?

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Yani dönüş yapılabilir olanlara yaptık tabii, talep edenlere dönüş yaptık.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Vekilim, İletişim Başkanlığı ve ona bağlı İnternet Başkanlığı bünyesinde yaklaşık 170 kişi çalışıyor.

BAŞKAN – Sayın Şen, buyurun.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Teşekkür ederim efendim.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili üyeler, değerli katılımcılar; Osman Nihat Şen ismim.

Türkiye’de geniş bant İnternet pazarı ve Türkiye’de güvenli İnternet kullanımına olan ihtiyaç ve bu kapsamda gelen şikâyetler ve dünyadaki durumu arz eden bir sunum takdim edeceğim efendim.

Ülkemizde İnternet kullanıcı oranları, 2012 yılı itibarıyla sabit İnternet kullanıcıları yani evlerden veya ofislerden veya iş yerlerinden İnternet’e bağlanan kullanıcı oranı yüzde 42 oran olarak bu. Mobil İnternet kullanıcı oranı yüzde 12,5. Bu çok iyi bir rakam çünkü çok yeni bir uygulama. Toplamda yüzde 55 gibi bir oran var, Türkiye’de İnternet kullanımı.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz ben ara sıra girdiler yapacağım.

Şimdi, buradaki rakamda görülen şu: Sabit sanki mobilden daha fazla gibi; hâlbuki tam tersi, mobil sabitten daha fazla. Mobil geniş bant dediğimiz, bildiğiniz gibi...

BAŞKAN – Sayısal anlamda fazla.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Evet, sayısal anlamda daha fazla.

Yani bu connect kart dediğimiz, işte vınn türü şeyler, laptoplara, bilgisayarlara eklenen şeyler.

Şimdi buradaki değerlendirmede, her mobil geniş bandı yani connect kartı bir abone sayıyoruz. Sabit geniş bantta ise hane başı 3,9 olduğu için Türkiye’de, bir tane evde bir sabit geniş bant varsa çarpı 4 diyoruz. Yani rakamsal olarak aslında mobil geniş bant adet olarak daha fazla ve asıl hızlı artış da -Türkiye’de biraz evvel arz ettiğim komisyonunuza- mobilde oluyor. Ama sabitteki her hanede bir tane varsa çarpı 4 diyoruz kullanıcı olarak, hane sayısına göre.

Arz etmek istedim efendim, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Sayın Başkanımızın arz ettiği konu zaten sunu içerisinde var. 16 milyonun 8 ve 8’den biraz fazlası mobil İnternet abonesi, 8 milyon civarında sabit İnternet abone var fakat sabit İnternet abone on üç yılın toplamı 8 milyon, diğeri üç yılın toplamı 8 milyon. Zaten sunum içerisinde gelecek efendim.

Ülkemizde bilişim gelirleri, zaten 2000’li yıllardan itibaren bilişim sektörünün geliri olduğundan dolayı o dönemlerden, genellikle grafikler 2000’lerin başlarından itibaren başlıyor. 2012 itibarıyla 34 milyar dolar toplam bir gelir var. Zaten önünüzdeki sunum slaytlarında da bu arz edilmiş efendim.

İLHAN YERLİKAYA (Konya) – Hangileri kastediliyor bilişim gelirleri derken, neler kastediliyor?

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Hocam, iletişimde telekomünikasyondan bahsediyoruz. Yani işte sabit operatörlerin, mobil operatörlerin gelirleri ama asıl “IT” dediğimiz bilgi teknolojileri kısmı daha ziyade yazılım, içerik gibi kısımlar.

İLHAN YERLİKAYA (Konya) – İnternet’te bir reklam, o da var mı bu rakam içinde?

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Yok, reklamlar hariç.

Sadece mesela Software firması yazılım geliştiriyor, içerik geliştiriyor, ondan bahsediyoruz. Kırmızı olan 34 milyar dolar, yaklaşık bu ikisinin toplamı.

İTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – IT artı yazılım yani iletişim artı bilişim.

2001 yılından itibaren Kurumumuzun işletmecisi olan firmalara IT sektöründe çalışmak üzere başvuran firmalara verdiği yetkilendirme sayısı 2001 yılı itibarıyla 126 iken, 2012 yılında 565 tane yetkilendirilmiş, bilgi teknolojileri sektöründe faaliyet gösteren firma bulunmaktadır.

Ülkemizde geniş bant İnternet kullanımı... Bilişim teknolojisinin gelişmesinin en büyük itici güçlerinden birisi geniş bant İnternet erişim hızıdır. Zaten dünyada da aynı şekilde geniş bant İnternet hızına göre birçok rakamlar değerlendiriliyor. Bilgi toplumuna geçişte de en önemli faktörlerden bir tanesidir.

Türkiye’de 2003 yılında geniş bant İnternet abone sayısı, tabii mobil yok sadece sabit abone sayısı 200 bin iken, 2011 sonunda, 2012 başlangıcında bu sayı, abone sayısı 16,1 milyon, az önce arz etmiştim efendim. Bunun yaklaşık yarısı sabit İnternet abone, yaklaşık yarısı da mobil İnternet abone.

Burada da grafiksel olarak geniş bant İnternet abone sayısının artışı. Bu tabii toplam rakam yani sabit artı mobilin beraberce değerlendirildiği bir rakam. Zaten yoğunlaşma da 2007 yılından itibaren başlıyor, Türkiye’de geniş bant İnternet kullanımı ve şu an itibarıyla da yaklaşık 16 milyon civarında geniş bant İnternet abonesi var.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, belki şu tanımı da baştan yapmakta yarar var: “Geniş bant nedir?” diye bir tanım yapmamız lazım. Aslında ben üniversitede bunu açıklayamıyorum Sayın Başkanım yani “Geniş bant nedir?” bir tanım koyamadım. Çünkü bu geniş bandın tanımı sürekli değişiyor. 2000’li yılların başında, hatta 1997-1998’deydi, Bill Gates’e soruyorlar: “Geniş bant nedir?” diye. Bill Gates’in tanımı, diyor ki: “512 kilobyte geniş bandın nihai sınırıdır.” Şu anda biz evlerde 8-10 megabyte kullanıyoruz. Son GSM toplantısında, Barselona’da, mobilde yani cep telefonu teknolojisinde 88 megabyte denediler, mobilde. Sabitteki geniş bant artık 100 megabyte olması gerekir, 1 gigabyte’lardan bahsediliyor. Yani belki bir sene sonra, iki sene sonra bu tanımlar bile yetersiz kalacak.

BAŞKAN – O zaman geniş bant, genişleyebilen bant demektir.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Arz ederim efendim.

İTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Türkiye’de şu an 1 megabyte ve üzeri geniş bant olarak kabul ediyor. Zaten 1 megabyte’ın altı firmalar hizmet vermiyorlar.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Ama o da yetersiz. Çünkü IP TV aldığınız zaman, benim evimde Tivibu var, 8 megabyte ancak yetti ve destekleyerek o Tivibu'yu verebildiler.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Ülkemizde mobil geniş bant İnternet kullanımı, bu son dönemdeki gelişmeler ve mobil pazarda da geniş bant aboneleri sayısı hızlıca artmakta ve penetrasyon da yükselen bir grafik içerisinde. Nüfusa göre mobil geniş bant penetrasyon yani oranı, sahiplik oranı yüzde 12 civarında, tabii daha üçüncü yılındayız yani diğeri on üçüncü yılında iken.

Genel olarak toplamda -ilk başlangıçta arz ettim- İnternet kullanıcı sayısı grafik ve artış hızına bakıldığında, bu kırmızı grafik Türkiye'yi gösteriyor, İnternet kullanıcı sayısı artışı. 98'den itibaren 2011 sonuna kadar Avrupa Birliği üyelerinin İnternet kullanıcı -tabii bunlar hep toplam İnternet kullanıcı, mobil artık sabit- artış hızı tabii biraz da doyuma ulaştığından dolayı, aşağıdaki maviyle gösterilen grafik. Kırmızıyla gösterilen grafikte Türkiye'deki artış 98'le 2011 arası yüzde 14.630 oranında artmış, yüzde 14 bin yani yüzde bin değil, on bin değil, 14 bin artmış. Bu, biraz tabii Türkiye'nin bu sektöre yeni girmesinden... Zaten biraz sonra arz edeceğim problemler de ondan kaynaklanıyor. Yani Türkiye birçok raporda İnternet'i yeni öğrenen, yeni kullanan ve çok sorun yaşayan ülke olarak ifade ediliyor. Bunun doğal yansımalarını biraz sonra arz edeceğim.

Yine, Sayın Kurum Başkanımız aslında ifade etti. Birkaç tane istatistik koyduk, dünyadaki bazı rakamlarda. Türkiye sosyal ağa üyeliklerinde toplam İnternet kullanıcı sayısına oranla birinci, abone sayısı da genelde ilk 5'te; bu ay, mart ayında bir ara 6'ya düştü, yaklaşık iki yıldır sürekli ilk 5'te, bazı aylar ilk 3'e, bazı aylar 4'e giriyor. Çok fazla bir şekilde kullanıcılar İnternet'in imkânlarından faydalananlar. Tabii, bu, bilinçsiz bir kullanım da doğurduğundan dolayı bazı problemler de yaşanabiliyor.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, bu çizelgede Türkiye'nin olduğu satırdaki kullanma sürecine baktığınızda Avrupa'nın en fazlası olduğu buradan görülüyor. Bu ve önceki istatistiklerin tamamı Türkiye'nin istatistikleri değil, hepsi yabancı kaynaklar. İşte Word Facebook Users ve biraz evvelki de İnternet Worlds Stats'in istatistikleriydi. Türkiye 3,807 ile Avrupa'daki en çok İnternet'i kullanan ülke konumunda şu anda. Bu rakamlar Comscore firmasının. Avrupa'da da en çok itibar edilen istatistikler Comscore istatistikleri. Türkiye toplamda bir ayda, aynen GSM gibi, İnternet'e kullanıcıların bağlanma oranı 32,2'yle Avrupa'da 3'üncü. 1'inci İngiltere 35,6; 2'ci Hollanda 33,4; 3'üncü Türkiye. Yani Türk kullanıcısı yani beher kullanıcı, toplamdaki, ortalamaya bakıldığında 1 kullanıcı ortalama ayda en az 33 saat İnternet kullanıyor yaklaşık, 32,2 saat. Bu diğer ülkelerle kıyaslandığında süreç çok net olarak gözüküyor.

Buna "infograph" diyorlar, benzer şeyler çok yerde var da sadece bir fikir vermesi açısından teker teker hepsinin üzerinden geçmeyeceğim. 60 saniyede İnternet'te neler oluyor? Yani 1 dakikada İnternet'te ne oluyor? Bu bizim yaklaşık iki ay önceki rakamdı. Zannediyorum geçen ay sonu Youtube 60 saat olarak değişti. Sol tarafta Youtube'u görüyorsunuz, 25 saat. Yani 1 dakikada 25 saatlik video yükleniyordu iki ay kadar önce, bu ay içerisinde, içinde bulunduğumuz Mart 2012'de 1 dakikada 60 saatlik video yükleniyor.

Bunlardan birkaç tanesini arz edeyim: 1 saatte İnternet'te ne oluyor? 200 milyona yakın eposta gönderiliyor. Tabii eski nesil uygulamalardan bir tanesi. Facebook'ta yaklaşık 700 bin tane kullanıcı durumunu güncelliyor sadece 1 dakikada. 416 tane bir İnternet sitesini hack'leme girişimi oluyor. Flickr'da 7 bine yakın -dünyanın en büyük resim portallarından bir tanesi- resim yükleniyor. Twitter'da 320'den fazla yeni hesap yapılıyor. Skype çok ilginç, 6.150 saat konuşma yapılıyor 1 dakika içerisinde. İnternet'in 1 dakikası Skype'ın 6 bin dakikasına eşdeğer. Messenger'da 11 milyon kişi 1 dakikada sohbet yapıyor. Tabii bizim belki bakacağımız hususlardan bir tanesi, 2 milyon kullanıcı da İnternet'te on-line porno izliyor, genel olarak porno, çocuk pornosu değil. Bunun gibi benzer istatistikler var. İnternet'in 1 dakikası aslında birçok şeye eşdeğer. Kullanıcılar çok yoğun, herkes farklı bir şey yapıyor.

Sunumu, İnternet'teki fırsatlar ve tehditler üzerinde bina edeceğim çünkü Komisyonumuz İnternet kullanımının başta çocuklar, gençler ve aile olmak üzere sosyal etkilerinin araştırılması komisyonu. Dünyada benzer komisyonlar birçok ülkede kuruldu ve bu komisyonlar genelde İnternet'teki fırsatlar ve İnternet'teki riskler, tehditler üzerinde çalışma yapıyor. O yüzden, ben de Türkiye'deki kullanıcılar açısından fırsatlardan başlamak üzere süreci arz edeceğim.

Etkin bir iletişim aracı malum, yani İnternet'i kullanmayan zannediyorum yoktur burada. Eşsiz bir kütüphane. Bilgiye kolayca erişim, gerçekten kolayca erişim. Bilgi paylaşımının kolaylaşması. İnsanlar birbirleriyle çok rahat bilgi paylaşabiliyorlar. Hızlı, zaman tasarrufu sağlayan, kolay kullanıma sahip bir araç. Birçok işlemde hızlı kullanım var, e-devletten bankacılık işlemlerine, birçok işlemde. Aynı zamanda bir eğlence aracı, Youtube, Flickr gibi örnekler. Eğitim ve öğretim aracı. Ticaret ve finansal piyasalar için etkin bir araç. Türk Ticaret Kanunu'nun uygulamasında da zaten Türkiye'deki bütün şirketler artık İnternet sitesi sahibi olacak. Evrensel bir araç. Tabii bu da önemli bir faktör. İnternet kesinlikle ulusal değil, evrensel, bütün her şeyi evrensel olarak değerlendirmek gerekiyor.

şimdi, İnternet'teki riskleri, bize gelen -Sayın TİB Başkanımız arz etti- 500 bine yakın şikâyet var, bunlardan 7-8 tanesini biz numune olarak seçtik, burada sizlere arz etmek istiyoruz.

Birincisi, İstanbul'da -doktor bey ismini de yazmıştı zannediyorum. Ekranda rahat görünsün diye biraz kısalttık- bir araştırma hastanesinde çocuk nefrolojisi uzmanı bir doktor yazıyor. Karşılaştığı bir case'i anlatıyor. Bir kız çocuğu geliyor. Ben o kısımlarını kestim. İdrar tahlilinde "Ben doktor olarak hiç görmediğim bir şeyi gördüm. Normalde kız çocuklarında böyle bir sonuç çıkmaması gerekiyor." diyor. Sonra annesine soruyor, annesi utanarak "Benim kızımın İnternet'te pornografi bağımlılığı vardır. Pornografik resimler ya da görüntüler seyredip ondan sonra da kendine bazı şeyler yapıyor." diyor ve doktor beyin sorduğu soru şu: "Merak ettim, arama motorlarıyla rahatlıkla ulaşılabilen bu tür sitelere ulaşım bizim şu anda mevcut olan yasalarımız açısından doğru mudur? Yasak mıdır? Ya da yasaklanmamakta mıdır?" Biz cümlelerle oynamadık, direkt orijinal gelen cümleler, imlayla ilgili bozukluklar orada yazılırken ki şeyler. Yani bu benzeri şikâyetler aldığımız şikâyetlerden bir tanesi.

AYTUğ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, araya girelim mi, sonra mı konuşalım? Nasıl istersiniz?

BAşKAN – Aslında, insicamı bozmamak adına direkt Başkan sunumu yapsın. Eğer uygun görürseniz, yani böylesi daha iyi gibi.

İTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – İkinci bir örnek oyunla ilgili, istismar aslında biraz, sadece oyun ortamı değil. Yetişkinlerin de kullandığı... Bizim savcılık suç duyurularımız da var bazı sitelere ilişkin. Milyonlarca kullanıcının girdiği, çocukların istismar edildiği şikâyetlerinin olduğu, hatta bizim de kullanıcı olarak girdiğimiz örnekler de vardı. Normalde çocukların kullanacağı bir portal, sohbet ortamı, hatta webcam’le otomatik açılan çok portal var. Ben çevremde gördüğüm her insana söylüyorum. Yani webcam’inizi, ne olur laptop’un webcam’ini kullanmayın, müstakil bir webcam alın, kapatın. Yani webcam’lerin bir kısmı kapanabilen türden ve duvara çevirin çünkü webcam’i otomatik, uzaktan açılıp resmi çekilen, şantaj yapılan o kadar çok insan var ki. Bize birçok şikâyet geliyor. Yani biz hatta, arkadaşlar olarak, seminerlerde şu tabiri kullanıyoruz: Televizyon dünyayı evimize getiriyordu, İnternet evimizi dünyaya götürüyor. Eğer yatak odanıza webcam’inizi, laptop’unuzu koyuyorsanız çok farklı şeylerle, sonuçlarla karşılaşabilirsiniz çünkü bize gelen şikâyetlerden bildiğimiz üzere.

Yetişkinler çocukların olduğu bir sohbet ortamına girip çocukları istismar ediyorlar. Bu, Türkiye’de yaygın olan problemlerden bir tanesi. Bir vatandaş yine şikâyet etmiş bir siteyi. Tabii bunların sonucunda ne yaptığımızı da en son arz edeceğim efendim, şikâyetlerde olduğu gibi genel olarak.

Az önce webcam’de arz ettiğim husus gibi bir örneğimiz var. Bir genç kız sarhoş edilmiş ve videosu çekilmiş veya resmi çekilmiş de oluyor çok veya kendisi webcam’in uzaktan otomatik açılabilceğini bilmiyor, laptop’tan İnternet’e bağlanıyor, o esnada çok farklı bir pozisyonda olabiliyor, çocuklar için de oluyor. Karşıdaki kişi o resmi alıyor, şantaj yapıyor, intihar etmeyi düşündüğünü söylüyor, depresyona girdiğini söylüyor “Ne olur yardımcı olun. Ben bu olayı hatırlamıyorum. Bu içeriklerin çıkarılmasında bana yardımcı olun.” gibi bir şikâyet bu.

4’üncü şikâyet, paraya ihtiyacı olan öğrencilerin, özellikle bayanların iş vaadiyle kandırılması. Bunun telefon örnekleri de var, nereye telefon açtıkları, karşısında kendilerine ne dendiği, benzer süreçlerde vardı. Fuhşa zorlanıyor ve “Bu tür şeylerden kurtulamıyoruz, ne yapabiliriz?” diye soruyor. 4’üncü örnek.

Örnek 5: On yaşın üzeri Türkiye’de çocuklardan İnternet’i kullanmayan ve oyun oynamayan görmedim, yaklaşık beş yıldır. Yani şu ana kadar bir 10 bin insanla seminere katıldık. Genelde ebeveynlere sorduğumuzda –bir anket yapıldı- “Çocuğunuz İnternet’te oyun oynuyor mu? Evet. Para harcıyor mu? Hayır. Herkes evde para harcamıyor.” Teker teker biz çocuklarla da görüşme yaptık ebeveynlerinin müsaadesiyle. İnternet’te para harcamayan çocuk yok oyun için. Bu da onlardan bir tanesi, bu gelen mesaj. Bu zannediyorum aralık ayında lansmanı yapılan bir oyundu Türkiye’de. “Çocuklar parayı nasıl ödüyor?” sorusunu soruyordum ben seminerlerde. Genelde ebeveynler bilmiyor çünkü “onlarda kredi kartı yok” diyorlar fakat çocukları şu an oyunların parasını sms’le kontörle ödüyorlar, bu da onlardan bir tanesi. “330 lira fatura gelmiş, ne yapabilirim? Zaten kıt kanaat geçiniyorum.” Bazı mesajlarda ebeveynler maaşlarını yazıyor “işte ben şu kadar maaş alıyorum, ne yapabilirim? Bu konuda bana yardımcı olun.” diye.

Bu da, özellikle üniversite hocaları ve öğretmenler açısından çok karşılaştığımız bir husus. Bugün yine benzer bir şeyi bir hocamızla da konuştum telefonda. Bir kullanıcı gidip bir siteye mail adresini veriyse veya ismini belirttiyse, bu herhangi bir site olabilir, o kişi o kişinin bilgilerini alıp bir müstehcen siteye sadece ismini koyuyor, resmini koymuyor, başka hiçbir şeyini koymuyor. Bazı durumlarda telefonu irtibat olarak

verenler de var. İnsanlar arama motorundan o kişinin ismini arayınca, hiçbir şey olmasa dahi o siteye giriyor ve genelde “Sokağa çıkamıyorum...” Mesela bundan dolayı intiharı düşündüğünü söyleyen bayağı bir insan var, böyle benzer mesaj atan. Sokağa çıkamadığını, öğretmen olarak, hoca olarak insanların karşısına çıkamadığını söyleyen mesajlar var. Yine gelen şikâyetlerden bir tanesi.

Bir tane daha: “On yaşında bir oğlum var...” Zannediyorum, çocuğun İnternet’te yaptığı şeyler kumarla ilgili, kumar oynuyor. Tabii bu esnada da sohbet de var kumar ortamında. Ebeveyn “Yasaklıyorum, olmuyor. Yasaklamıyorum, olmuyor. Yani ne yapacağımı, nereye başvuracağımı bilmiyorum. Bu konuda bana yardımcı olun.” diyor. Zaten, sununun içerisinde Avrupa’da İnternet yardım merkezi olmayan altı ülkeden biriyiz. Diğer altı ülkeyi saydığımızda Türkiye’nin konumunu görebiliriz. Avrupa’da İnternet yardım merkezi olmayan, yani belli bir pozisyonun üzerindeki ülkelere tek ülke biziz.

Bu da son örneğim efendim. Bunu da başka bir açı olsun diye verdim. İnternet’te şu anda 100 civarında evlilik sitesi var, hemen hemen hepsiyle ilgili şikâyet var bizim elimizde. Bu sitelerin çoğu genelde evlilik danışmanlığıyla hiç ilgisi olmayan, insanları kandırmak amaçlı veya aileleri yıkmak amaçlı kurulan siteler. Bunların bazıları porno ve fuhuş için aracılık ediyor. Hatta bir tanesi de daha farklı, yasa dışı bir örgüte yardım sağlayan bir siteymiş fakat bu sitelere baktığınızda -bunu kaldırdım ben şu an da- bu siteye normal girip bakın, herhangi dinî bir site zannedersiniz, işte Kur’an, ayet gibi şeyler var fakat siteye girince insanlar görüyor ki buradaki hanımefendiye –zannediyorum bayan çünkü site genelde bayanların girdiği bir siteydi- “Sana büyü yapılmış.” diyor, kendisini esir ettiğini söylüyor; yalvarıyor “Ne olur bu insanları durdurun.” diyor. Tabii adresini de vermişti. Biz bunları, bu tür adres verilen durumları ilgili kurumlara bildiriyoruz, mesela polise ihbar ediyoruz. Diyoruz ki “Bize böyle bir şikâyet geldi, şurada şöyle bir dolandırıcılık ya da böyle bir işlem yapılıyor.”

Özetle efendim, biz bu tür şikâyetleri... Bir: 500 bin tane şikâyet geldi ama toplam bu şikâyetlerin mükerrerlerini çıkarttığımızda, zannediyorum 200 bin civarında rakam kalıyor. Bu 200 bin şikâyeti teker teker eğer içerik İnternet’te var ise -kişiyi mağdur eden içerik- içeriğin çıkartılmasını talep ediyoruz ilgili site sahibinden. İki: Eğer bizim dışımızda bir olaya, başka bir kurumla ilgili, işte Diyanet İşleri Başkanlığı, Sportoto, Millî Piyango, Tarım Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Tütün, Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu (TAPDK) gibi birçok kurumla bu şekilde, bazılarıyla on-line, bazılarıyla yazılı olarak, bazılarıyla CD’yle, dokümanları gönderiyoruz, gerekli işlemlerin yapılmasını talep ediyoruz. Eğer içerikler çıkmıyor ise ve kanunda sayılan şartları, 5651 sayılı Kanun’da sayılan şartları taşıyor ise ve yetkimiz dâhilinde ise erişimi engelliyoruz. Bazılarında da, kişileri bulur isek -zaten Kanun’da öngörülen görevlerimizden bir tanesi- suç duyurusunda bulunuyoruz.

Bu grafik, bizim yaklaşık 2007 Kasımından bu yana devam eden şikâyet grafiğimiz. Sürekli, her geçen gün artıyor. Avrupa’ya ilişkin örnekler de vereceğim şikâyet sayısında. Birçok toplantıda bize “Niye Türkiye’de bu kadar şikâyet var?” diye soruluyor. Genelde, Avrupa’da en yüksek şikâyet İngiltere’de, İnternet kullanıcısı bizden fazla, yıllık en fazla 50 bin geliyor, Avrupa’nın en fazlası. Genelde, Avrupa ülkeleri ortalama 10 bin civarında yani 20-30 milyon nüfuslu ülkelerde bile. İhbar merkezimiz 5651 sayılı Kanun’la kuruldu ve

INHOPE diye Uluslararası İnternet Şikâyet Merkezine üyeyiz. Bu grafikte de biraz sonra göreceğiz, demokratik olmayan hiçbir ülkeyi bu kuruluşa üye yapmıyorlar.

INHOPE üyesi 39 ihbar merkezinin 2010 yılında aldığı toplam ihbar sayısı -Avrupa ülkelerinin neredeyse hepsi INHOPE üyesi- 24.047. İngiltere’de demek ki az olduğu bir yıl çünkü İngiltere en maksimumda 50 bin şikâyet olmuş. Dünyada İnternet için vatandaşların şikâyetinin en yoğun olduğu ülkemiz.

Avrupa’daki çalışmaları arz edeceğim efendim. Avrupa Komisyonu, yani Avrupa Birliği Komisyonu 99’dan bu yana uluslararası örgütler içerisinde en fazla güvenli İnternet çalışması yapan birlik Avrupa Birliği Komisyonu, 99’dan bu yana çeşitli çalışmalar yapıyor ve çocukların cinsel istismar ve sömürüsüne dönük bir çerçeve kararı var, 2004/68. Bu çerçeve karar 4’üncü, 5’inci başlıkta var, en son güncellendi.

2007 yılında mobil İnternet operatörlerinin çocukların ve gençlerin güvenli mobil İnternet kullanımına ilişkin bir çerçeve anlaşma imzalandı. Bunları da ayrıca CD olarak getirdim, takdim edebilirim Komisyona.

2009’da sosyal ağ şirketleri ile Avrupa Komisyonu Çerçeve Anlaşması imzaladı; Sosyal ağlarda güvenlik prensipleri, neler yapılması gerekir?

En son, en alttaki husus, bu da en önemli konu. AB Komisyonu Başkan Yardımcısı Neelie Kroes takip ediyor en alttaki şeyi. 1 Aralık 2011, yani yaklaşık üç ay kadar önce, Avrupa Komisyonunda 28 tane şirketle, bu şirketler hem ISP şeklinde şirketler hem de Facebook, Google gibi İnternet hizmeti veren firmalar. Bunlarla bir çerçeve anlaşma imzaladılar. Anlaşma içeriği de şu slaytta gelen şey, bu en son yapılan şey.

1) Basit ve güçlü ihbar araçları kurulması. Bunda tabii İtalyan telekom en büyük operatörü, İngiliz operatörü, Fransız operatörü yani ülkelerin büyük ISP’leri, aynı zamanda da diğer firmaları var. Talep edilen hususlardan birincisi, Neelie Kroes’un talep ettiği şeylerden birincisi, basit ve güçlü ihbar araçları. Yani 5651 sayılı Kanun’la Türkiye’de kurulan ihbar, İnternet şikâyet merkezi gibi İnternet şikâyet merkezi kurulması karara bağlandı. Tabii bu üreticiler için.

2) Bir sayfa yapılıyorsa farklı yaş gruplarının ihtiyaçları dikkate alınarak gizlilik ayarlarının yapılması. Yani çocuklar giriyorsa Facebook’a ve belli ise o çocuk sadece diğer çocuklarla görüşebilsin, yetişkinlerle belli bir diyalogun ötesine geçemesin. Bunun gibi ayarların yapılması.

3) İçerik kategorizasyonu yapılması talep edildi ki Avrupa’da 94’ten bu yana içerik kategorizasyonu yapılıyor. Yani İnternet içerikleri sertifikalandırılıyor, bizim güvenli İnternet hizmetindeki aile ve çocuk profillerine benzer şekilde.

4) Ebeveyn kontrolüne daha geniş ve kullanışlı İnternet filtreleme yazılımları geliştirilmesi. Yani güvenli İnternet hizmeti gibi.

5) Çocuk istismarı ve bazı hususlara ilişkin kanuni düzenlemeler yapılması. Zaten Türkiye’de de 5651 sayılı Kanun’da var.

Avrupa’da en son, işte yaklaşık 1999-2011, on iki yıldır geline çalışmaları sonucu varılan 5 husus bunlar. Bunun 4 tanesi Türkiye’de yapılıyor, zaten bir sonraki bölümde de bunları tekrar arz edeceğim.

Dünyadaki, özellikle Avrupa’daki İnternet’i bilinçli kullanmak için ne yapılması gerekir bölümüne geldim. Bunu uygun görürseniz efendim, orijinalliğini bozmadan, kısa iki tane spot film var.

BAŞKAN – Tabii, tabii izleyelim.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Alman bir sivil toplum kuruluşu tarafından üretilmiş.

(Klaus videosunun gösterimi yapıldı)

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Sunum takdiminin başında arz etmiştim; fırsatların artırılması, risklerin azaltılması İnternet ortamındaki. Bu anlamda, bu sunumların ikisi de riskin azaltılmasına dönük sunumlar ve az önce arz ettiğimiz Klaus’la ilgili, Almanların orijinal, biz onlardan telifini de almıştık, bu tür ortamlarda göstermek için. Almanların bir sivil toplum kuruluşunun hazırladığı bir kısa filmdi ve o ebeveynlere dönüktü, bu da İngilizlerin hazırladığı bir kısa film. Bu da yetişkinlere değil de çocuk ve gençlere dönük kısa bir film. Bu bir miktar daha uzun fakat umarım dikkati çeker diye düşünüyorum.

(Becky videosunun gösterimi yapıldı)

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Sayın Başkanım, bu videoları açıklamadan önce şunu arz etmek isterim: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile beraber benzer birkaç tane video çalışmamız var. Benzer bir üretim için çalışma içerisindeyiz fakat İnternet’teki fırsatların artırılması ve risklerin azaltılmasına dönük bütün dünyada, özellikle Avrupa’da yapılan çalışmaların bir tanesi de bu tür kullanıcıları bilinçlendirmeye dönük eğitici kısa film çalışmalarıyla insanlara bunları aktarmak.

Peki, biz Türkiye’de ne yapıyoruz? Biz Türkiye’de İnternet’in güvenli kullanımı, bilinçlendirme çalışmaları olarak birkaç tanesini buraya ifade ederek ekledik. İlköğretim öğrencilerine dönük şu ana kadar birçok broşür ve kitapçık dağıtıldı. Ulaştırma Bakanlığının ve Millî Eğitim Bakanlığının destekleriyle beraber 12 milyon adet kitapçık dağıtıldı. 2 tane bilinçlendirme portalı var; bir tanesi Mayıs 2008’de Sayın Ulaştırma Bakanımız tarafından açılmıştı, diğeri de Çocuklar İçin Güvenli İnternet Alanı “güvenli çocuk” ismiyle. Dünyayla paralel olarak, dünyada İnternet’le ilgili kutlanan bir tane gün var; Güvenli İnternet Günü. Her yılın 2’nci ayının 2’nci haftasının 2’nci günü. Üç yıldır bugün Türkiye’de de kutlanıyor Güvenli İnternet Günü. Birçok seminerler veriliyor, toplantılara katılıyoruz. Şu ana kadar en az 10 bin insan bizim katıldığımız, bizim tarafımızdan verilen seminerlere katılmıştır. Birçok broşür var. Komisyon üyelerimize de takdim etmek üzere birer tane set getirdik, çıkışta onları takdim edeceğiz, arz edeceğiz. İnternet’in güvenli kullanımına dönük, kullanıcıların bilmesi gereken kurallar, bilinçli bir kullanıcı için yapmaları gerekenler ve bilmeleri gerekenler hususunda. Bunların birer tane örnek olarak sayfalarını buraya arz ettim.

Şimdi, en son güvenli İnternet hizmetinden bahsedip önerilerimizi bitireceğim efendim. Güvenli İnternet hizmeti birçok uluslararası raporda çocuk ve gençlerin korunmasına dönük yapılacak hususlardan bir tanesi, Türkiye’nin üye olduğu Avrupa Konseyinin de birçok tavsiye kararı var, size arz edeceğim CD’de onlar da var. Benzer hizmetlerin kamu kurumları ya da ISP’ler tarafından verilmesine dönük çalışma yapılması tavsiye ediliyor. Türkiye’de de güvenli İnternet hizmeti biliyorsunuz 22 Kasım 2011 tarihinde başladı, bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunun aldığı bir karardı, kendilerine müteşekkirci sayın başkanlarımıza, ISP’ler tarafından veriliyor, İnternet servis sağlayıcıları. Tercihe bağlıdır, zorunlu değildir. Bir ara yanlış anlamadan dolayı Türkiye’de bir tepki oldu. “Zorunludur” diyen kişi sonradan makale yazdı “Ya zorunlu değilmiş, sorunluymuş. Ben yanlış anlamışım.” diye, fakat çoğu kişinin aklında hâlâ zorunlu olduğu kaldı.

Ücretsizdir, İnternet servis sağlayıcıları tarafından sunulur.

Hem sabit hem mobil İnternet için geçerlidir.

Kolaydır, program kurmaya gerek yoktur. Biz birçok seminerde, birçok insanlarla görüştüğümüzde veya şikâyet eden insanlara döndüğümüzde bize söylenen hususlardan bir tanesi yapılması gereken çok basit, çok kolay araçların sunulması talep ediliyor.

Hızlıdır, bilgisayarı yavaşlatmaz. Benzer ürünlerde bilgisayarınıza program kurmanız gerekiyor, bunda gerek yoktur.

İçerik güvenliği içindir, sistem güvenliği amaçlı değildir. Bir sonraki slaytta da içerik güvenliğinin ne demek olduğunu arz edeceğim.

Profiller çok kolayca değiştirilebilir. Çocuk ve aile profili, ikisi de bir kullanıcının, ortalama bir kullanıcının bütün ihtiyacını görmekle birlikte çocuk profili daha güvenli bir profildir. Sosyal ağlar yoktur fakat kullanıcı isterse oradan çıkıp aile profiline de geçebilir veya mevcut İnternetine dönebilir.

Kriterleri bir uzman komisyon tarafından belirlenmektedir. Kullanıcılar içerikleri öğrenebildiği gibi, itiraz edebiliyor, aynı zamanda da önerebiliyor.

Şimdi, içerik güvenliğinin ne olduğunu anlatmak üzere, bizim irtibatla olduğumuz hususlardan veya kurumlardan bir tanesi de Tarım Bakanlığı. Türkiye’de Sağlık Bakanlığının ve Tarım Bakanlığının görevleri itibarıyla ilaçları onaylamaları var biliyorsunuz. Tarım Bakanlığının katkı anlamındaki ilaçları onaylayan bir görevi var ve kurumlar, daha doğrusu şirketler satmak istedikleri ürünlere ilişkin onay alıyorlar. Tarım Bakanlığının bir duyurusunu örnek olarak sundum, yasak ve aynı zamanda tehlikeli olan katkı ilaçlarına ilişkin bir duyuru. Normalde bunu, uzmanı olmayan insanlar okuyup anlayamaz bu duyuruyu veya herhangi bir siteden kullanıcılar... Türkiye’de şu an -Sayın Başkanımız arz etti- İnternet, e-ticaretle ilgili alışverişin bir kısmı... Özellikle bayanlar ama genel olarak bütün kullanıcılar İnternet’ten ilaç siparişi veriyorlar çünkü fiyatları değerlendiriyor veya ürünü değerlendiriyor, yorumlara bakıyor ama bu ilacın yasak ilaç olup olmadığı veya bu firmanın yetkili bir firma olup olmadığına bakmıyor. Kullanıcılar buralardan sipariş verebiliyorlar, bu tür sitelerin bir kısmından dolayı ölen insanlar var, zaten basına da, yazılı basına da yansıdı bu. Tarım Bakanlığı bunu duyuru olarak yayınlıyor ama Tarım Bakanlığı siteleri yayınlamıyor, bu sitelerin ne olduğunu kullanıcı bilmiyor. Bizim Tarım Bakanlığıyla ortak çalışma hususlarımızdan bir tanesi de bu. Bu siteleri listelere alıyoruz, güvenli İnternet kullanıcıları hiçbir zaman bu sitelere giremiyor. Yani girmek istiyorsa mevcut İnternet’e geçip girebilir ama o sitenin bir şekilde ilgili makam, ilgili kurum tarafından onaylandığı biliniyor.

Aynı şekilde Kültür ve Turizm Bakanlığıyla, mesela seyahat acenteleri konusunda bir çalışmamız var. İşte, onay almayan, sahte, yasa dışı veya yetkisiz tur acenteleri, bunlar da bize çok şikâyet gelen hususlardan bir tanesi, birçok mağdur olan insan var. Zaten yaz dönemi yaklaşıyor, erken rezervasyonda birçok insan gidip rezervasyon yaptırıyor fakat arkası boş çıkıyor, bunlar genelde dolandırıcılık sitesi. Bu tür şeyleri biz ilgili uzman kuruluşundan temin edip güvenli İnternet’ten çıkartıyoruz. Bunlar içerik güvenliği demektir.

Buradan sona doğru yaklaşım efendim. Şimdi, dünyada genel yaklaşım, İnternet kullanılıyorsa -tabii Avrupalı da aynı- İnternet içeriklerini şikâyet edecek bir merci olması gerekiyor. İki: Merciden sonra da insanlara İnternet içerikleriyle ilgili yaşadıkları sorunlarda yardımcı olacak bir yardım merkezi olması gerekiyor, “helpline” diyorlar, birine de “hotline.”

Şimdi, mavi olan ülkeler hem ihbar hattı hem de yardım hattı olan ülkeler. Zannediyorum Avrupa ülkelerinin bu aşağıdaki bazı ülkeler haricinde hemen hepsinde hem ihbar hattı var hem yardım hattı var. Sarı olan, Türkiye ve Bosna-Hersek, bu sadece ihbar hattı olan ülkeler, yani yardım hattı yok. İnternet’te sorun yaşayan birisi aradığında, mail attığında nasıl yardımcı olacağını -zaten örneklerden de ben arz etmiştim- anlatan bir mekanizma, bir kurum, kuruluş, özel sektör kuruluşu yok. Beyaz olanlar ihbar hattı da, yardım hattı da olmayan ülkeler. Beyaz olan ülkeleri okuyorum: Hırvatistan, Sırbistan, Kosova, Makedonya ve Karadağ. Bu ülkelerde hiçbirisi yok; Bosna-Hersek’te sadece ihbar hattı var, yardım hattı yok; Türkiye’nin de bu resimde bulunduğu pozisyon zaten görülüyor zannediyorum çok net olarak. Buna benzer grafikler -biz uluslararası kuruluşlara üyeyiz- genelde uluslararası toplantılarda konuşuluyor, yani hangi ülkede yardım hattı var, hangi ülkede şikâyet hattı var. Türkiye, şikâyet hattı, ihbar hattı olup yardım hattı olmayan ülkelere bir tanesi.

Neler yapılabilir? Son iki slaytım zannediyorum. İnternet’te fırsatların ve risklerin farkındalığının tespitine yönelik kapsamlı bir araştırma yapılabilir. Bu kapsamda Polis Akademisi bir Avrupa Birliği projesi, MATRA Projesi’ni yürütüyordu, o çalışmaların içerisinde bizde vardık, Osman Dolu Hocamızın bir çalışması vardı. Yani bir üniversite, İnternet’teki fırsatlar ve risklerin bizim kullanıcılarımız ne kadar farkında, yani biliyor mu? Seçenekli olarak fırsatın ne olduğunu biliyor mu, riskin ne olduğunu biliyor mu? Mesela İngiltere’deki sunumda, o sunumun temel hedef kitlesi gençler ve “Gençler sosyal paylaşım siteleri veya İnternet sitelerindeki işte gizlilik ayarlarını biliyorlar mı ya da İnternet’te bir yere koyduğu resmin sokakta bir yere resmini dikmek anlamına geldiğini biliyor mu veya İnternet’te bir sayfasının açık olarak ya da profilinin durmasının evin kapısını açık bırakmak gibi olduğunu biliyor mu?” gibi anlaşılıyor. Bu kapsamda bir çalışma yapılması lazım.

Somut olarak, biz kurumsal olarak birkaç tane de öneri getirdik fırsatların artırılması açısından. Türkiye’de bir Türkçe içerik problemi var, İnternet’te fırsat artırılması başlıklarından birisi de aslında Türkçe içeriğin artırılması lazım. Türkçe içerik için de çok önemli konulardan bir tanesi de -aslında biz kamu kurumlarıyla bunu parça parça görüşüyoruz- kamu kurumları ellerindeki bilgileri İnternet ortamında kullanıcılarıyla paylaşırlar ise çok büyük bir Türkçe içerik portalı olacak. Bir örnek vereyim: Yakın zamanda, son iki üç aydır biz Diyanet İşleri Başkanlığıyla görüşüyoruz, gelen şikâyetlerin bir kısmı da benzer konularda çünkü insanlar, bazı kullanıcılar toplumumuzda gidip İnternet’ten bazı bilgileri öğreniyorlar veya şu da var, işte ilköğretim zannediyorum 5’ten itibaren din bilgisi ve ahlak dersi var, oradan verilen ödevleri çocuklar arama motoruna yazıp öğrenmeye çalışıyor. Bizim Diyanete şöyle bir önerimiz oldu -zaten yapıyorlar, herhâlde bitirmek üzereler- Kur’an veya hadis veya benzer konularda bir şey isteyen varsa gidip başka bir siteden bakmasın insanlar, işte Diyanet İşleri Başkanlığının portalından bu bilgileri bulabilirler, en güzeli, en düzgünü orada veya benzer başka içerikler de var. Kurumlar, kamu kurumları içeriklerini İnternet ortamında paylaşırlarsa aslında çok büyük bir imkân olabilir.

İki: Türkiye’de İnternet tabanlı hizmetler... Nedir bunlar? İşte arama motoru, sosyal paylaşım siteleri, e-postalar gibi. Bunlara dönük bir çalışma yapılması lazım. Biz birçok şirketle görüştük, şirketlerin söylediği, haklı olarak söyledikleri bir şey var, birçok ülkede kamu finansmanı, kamu ARGE finansmanı ile bu işlerin yapıldığını söylüyorlar. Aslında Türkiye’de de bir ARGE bütçesi var, Bakanlığımızın, Ulaştırma Bakanlığının

bir ARGE projesi var, bu tür uygulamaların bazıları desteklenebilir hem Türkçe içerik hem Türkçe kullanım açısından. Zaten gizlilik ayarları, Türkçe içerikle ilgili hususların hepsi bu tür işlemlerde daha kolay yapılabilir.

Risklerin azaltılmasına dönük İnternet'in bilinçli, etkin ve güvenli kullanımı konusunda çalışma yapmak isteyen sivil toplum kuruluşları aslında desteklenmeli. Bu kapsamda biz birkaç tane örnek de getirdik. Çalışma yapan sivil toplum kuruluşları var. Yani sadece eleştiren değil de çalışma yapan riskin azaltılmasına dönük, bunların desteklenmesi lazım. Önerilerden birisi şu olabilir: Mesela kurumumuz diye yazdık biz buraya, yani burada aynen kamu araştırmaları projeleri gibi TÜBİTAK'ın, bu tür projeleri değerlendirip desteklenen bir mekanizma olabilir. Avrupa'da genelde birçok ülkede var, yani sivil toplum kuruluşu veya üniversitelerdeki hocalar bir dernek, bir faaliyette bulunup, yani böyle bir şeye başvurup kendileri bir çalışma yapabilirler. Az önce arz ettiğim iki video da sivil toplum kuruluşları tarafından çekilmiş, birisi Almanların sivil toplum kuruluşu, birisi de İngilizlerin.

Çok önemli hususlardan bir tanesi, çok ihmal edilen, yani biz aslında uluslararası toplantılara gittiğimizde yüzümüze böyle perde çektiğimiz konulardan bir tanesi yardım hattı olmayan ülkelerin çok... Az önce arz ettim, yani altı tane ülke içerisinde Türkiye o ülkelerle aynı pozisyonda mı değil mi, sizleri takdirine arz ediyorum. İnternet'te yardım hattı kurulması lazım. Tabii bunlar kanunla yapılabilecek şeyler. Şikâyet hattı 5651 sayılı Kanun'da var ama Türkiye'de insanlara... Çünkü çok fazla İnternet'le ilgili soru soran, mağdur olan insan var, bu insanların ne yapacağını anlatılacağı bir mekanizma olabilir.

Özetle, İnternet'teki fırsatların artırılması ve risklerin azaltılması için genelde tüm İnternet kullanıcıları, özelde de Komisyonumuzun görevi olan çocuklar, gençler ve aileye dönük hayat boyu eğitim sisteminin kurulması hususunu arz ediyorum efendim.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz bir hususu arz edip ilave etmek istiyorum.

Sayın Başkanımızın söylediği İnternet yardım hatları konusu aslında 75 milyonu ilgilendiren bir konu. Ben inanıyorum ki bu odada bulunanların hiçbirisi kendisiyle ilgili bir video konuştuğu zaman -ki bu video gerçek video olmayabilir, copy paste'lerle çok rahatlıkla üretilebilir- ne yapacağını bilmiyor ve bize gelen en büyük şikâyetler -Sayın İletişim Başkanımızın da açıkladığı- mükerrer ve özellikle 5651'i konusuna, o katalog suçlara girmeyen hususlardan bir tanesi kişisel hakaret siteleridir. Yani kişisel hakaret siteleriyle ilgili biz hiçbir şey yapamıyoruz ama çok şikâyet var, hatta mahkeme kararları var ama kanunun kapsamıyla bize verilen bir görev olmadığı için hiçbir şey yapamıyoruz.

BAŞKAN – Kanun mu gerekiyor bu yardım hattı için?

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Tabii. Yani, şimdi, 5651 bir kanun, orada katalog suçlar sayılmış, ona girmiyor ama herkesi ilgilendiren ve çok ciddi de maddi, manevi mağduriyetlere yol açan, hatta aileleri dağıtan, işleri batıran...

BAŞKAN – Bu Fethi Bey'in söylediği, "8'inci maddedeki katalog suç olarak değerlendiriyor ama basit suçlar bu kapsama girmiyor." dediği şey de aynı şey mi?

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Evet, yani sekiz tane katalog suç, işte çocuk pornosunda başlıyor, müstehcenlik, fuhuş, kumar oynamasına yer ve

imkân sağlayan, intihara teşvik, Atatürk'e hakaret gibi dokuz tane madde var, onların içerisinde kişisel hakaret şeysi yok.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Efendim, sizin sorduğunuzla, 8'inci maddeyle bu husus aynı değil yalnız.

BAŞKAN – İşte, onu sordum yani.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – 8'inci maddedeki kelimeler filan farklı, bu hadise tamamen yasal prosedürle düzenlenmiş. Ben sadece ikisinin aynı olmadığını, Başkanımızın söylediği 8'inci maddeyle bu hususun...

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Ben, 8, katalog suç anladım.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyoruz sayın başkanlara.

Sayın Atıcı'dan başlıyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle şu yardım konusunda herhangi bir çabanız ya da girişiminiz oldu mu? Niye kanun çıkmadı ki iki satırlık bir şey eklenecek? Kurumun böyle bir teklifi, böyle yönlendirmesi oldu mu hiç Parlamento?

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Vekilim, aslında bununla ilgili bir hat var ama bunun geliştirilmesi lazım, oraya uzman...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yok, yok, yani sizin böyle bir teklifiniz, yani herhangi bir kimseye görüşüp “Böyle bir şeye ihtiyaç var, bu kanunu çıkaralım...”

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Bunu resmî olarak yapmadık, sadece...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Demediniz.

O zaman biz bunu resmî kabul edelim Sayın Başkanım, uygun görürseniz hepimizin imzasıyla böyle bir şey yapalım.

BAŞKAN – Tabii, hatta hızlıca...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Komisyon sonucunu bile beklemeye gerek yok.

BAŞKAN – Reşat Bey ve Erol Bey de uygun görüyorsa, hızlıca siz nasıl bir kanun çıkması gerekiyorsa şey yapın. Biz grup başkan vekillerimizle de konuşalım, hazırlık yapalım ve Komisyonumuz devam ederken hiç olmazsa ilk ürünümüzü almış olalım.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Evet, hepimizin imzasıyla ilk ürünümüzü almış olalım.

BAŞKAN – Yani, bu bile başlı başına bir iştir.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Vekilim, tabii, buradaki olay, yani bu hattı kurduğunuz zaman bunun çok ciddi bir gideri olacak, bunun diğer...

BAŞKAN – Onları konuşuruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Onu değerlendiririz.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Personel gerekecek. Uzman personel yetişmesi lazım, yani birisi sorduğu zaman cevap verecek birisi olması lazım.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tabii, onlar değerlendirir, onlar çok zor işler değil yani.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Başkanım, o zaman şöyle yapalım: Malumunuz, Başbakanlık bir kanun tasarısı geldiği zaman onun etki değerlendirme analizini yapıyor. Yani etki değerlendirme analizinde mutlaka maliyet etkinlik de var, insan gücü var, kaynaklar var. Onunla ilgili de bir kabataslak çalışma yapınız, biz grup başkan vekillerimizle konuşalım, bütün grup başkan vekillerimizle konuşalım, madem böyle bir zaruri konu var, hemen...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ortak bir kanun teklifi hazırlayalım.

İkinci sorum da: Bu 12'nci yansıda bir çocuktan bahsettiniz, bir idrar tahlilinde olmaması gereken bir şey çıktı dediniz, onu biraz açar mıyız, var mı elde? İsim vermeden tabii ki.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Sayın Vekilim, biz orada içerikleri, gelen şikâyetin, aynen metne aldık. Oradaki zaten doktor beyle tekrar irtibat kurmadık, o detayı yazmamış, yani idrar tahlilinde konuşulanın ne olduğunu, şeyi tabii bilemiyorum da ne çıkmış. Oradaki hususu, yani ben metni açayım, ben sadece oradan biraz kısaltması için o bölümü çıkardım. Yani idrar tahlilinin normal bir çocukta olmayan olduğunu yazmış burada yazan doktor.

BAŞKAN – Fissür falan mı acaba? Muhtemelen doktorların ancak anlayabileceği bir şeydir herhâlde.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Veya idrarda gebelik testi falan mı yapıldı acaba?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Gebelik değildir muhtemelen de... Neyse, yani...

BAŞKAN – Onu da doktorlar anlıyor.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Bize orada genel olarak sormuş.

Şimdi, bizim bu ihbarlara -Sayın Vekilimiz de sordu da- geri dönüş şeyi var, “Geri dönüş istiyor musunuz, hangi mail adresine istiyorsunuz?” diye şeyler var, irtibat var. Bunda doktor bey seçmemiş ve altına da şeyi yazmış: “Merak ettiğim, Türkiye’de yasalarımıza göre kullanıcılar bu tür içeriklere çok rahatça girebiliyor mu, yasak değil mi?” diye yazmış, böyle bir genel soru sormuş, biz örnek olması açısından arz ettik efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ramazanoğlu.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Başkanım.

Öncelikle Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanımıza ve değerli bürokrat arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz. Tabii, bu bilgilendirmeler bizim için çok önemliydi sizlerin faaliyet alanınızı daha iyi tanımak bakımından fakat tabii biraz teknik detaylara girdiğiniz zaman, takdir edersiniz ki bu tür önlemler, ne kadar dikkat edersek edelim, birtakım sakıncalı içeriklere girilmesini önlemiyor. Gerek bu tünelleme yöntemleri olsun, proxy serverler olsun bütün bunlar maalesef istediğiniz her yere, her şekilde girebilme imkânı sunuyor, bu bir.

İkincisi: Birtakım dolandırıcılara veya birtakım işte bu tür pornografik içerik üretenlere veya bunları topluma zararlı bir şekilde uygulayanlara da ulaşılması her zaman o kadar kolay olmayabilir. Bunlar, Virtual PC, yani sanal PC’ler üzerinden de bu operasyonlar yapılabilir.

O bakımdan, şimdi buradan ben bir yere gelmek istiyorum, o da şu: Şimdi, nasıl insanların normal günlük hayattaki, kendi duyguları, psikolojisi otomobil kullanmaya başlayınca farklılaşıyorsa, aynı şekilde, yani

otomobil kullanırken bir otomobil canavarı veya trafik canavarı olabiliyorsa son derece sakın, makul, mantıklı bir insan, aynen onun gibi de İnternet kullanımı sırasında son derece makul ve mantıklı bir insan çok farklı bir kişiliğe bürünebiliyor.

Şimdi, o bakımdan, burada biz de nasıl trafikte çocuklarımıza karşıdan karşıya ne zaman geçilir, yeşil nedir, sarı nedir, kırmızı nedir vesaire bunları öğretiyorsak, dolayısıyla bu tabii, otomobilin zararlı olmasından değil, sadece bizim otomobilin altında kalmamamız için veya vahşi doğada aslanlara, kaplanlara yem olmamamız için bir şekilde nasıl tedbirler alınması gerekiyorsa, kullanıcı tarafında bu tedbirlerin eğitimle alınabileceği kanaatindeyim. Bu eğitim olayı çok önemli, yani siz eğer bu eğitim yoluyla, sadece bilgisayarı açıp kapatıp birtakım metinleri yazıp kaydetmek değil ama bir şekilde İnternet'i kullandıktan sonra, o tanımlanan bilgileri silmeyi ve İnternet geçmişini silmeyi veya birtakım işte cookie'ler dediğimiz, o gibi birtakım bilgisayara atılan o kritik bilgi parçacıklarını yok etmeyi insanlara kullanım sırasında öğretebilirsek, tabii, o zaman çok sağlıklı bir İnternet kullanımıyla çocuklarımızı, gençlerimizi yetiştirmiş oluruz.

Tabii, sorun sadece burada da değil. Benim çok merak ettiği bir şey var Başkanım. Şimdi, bizim T.C. kimlik numaralarımız ortalıklarda dolaşıyor. Yani T.C. kimlik numaraları artık anonim hâle geldi, her yerde bizden T.C. kimlik numarası isteniyor. Gittiğimiz yerde, ben bir yerde T.C. kimlik numaramı söylerken herkes duyuyor bunu veya "T.C. kimlik numaranızı mesaj atın, gönderin." diyor. Şimdi, aslında burada da ciddi bir güvenlik sıkıntısı olduğu ortada, T.C. kimlik numaraları aslında belli bir şekilde mahrem tutulması gereken, insanları spesifik olarak tanımlayan kod numaralarıyken buradan üç aşamalı bilgiye ulaşabiliyorsunuz eğer bunu suiistimal etme imkânı bulabilirsenez. Birinci aşama doğum yeri, doğum tarihi, işte ilk nüfusla ilgili bazı temel bilgiler. İkinci bilgi katmanında bu kişinin diğer aile efradıyla ilgili bilgilere ulaşabiliyorsunuz. Üçüncü katmanda ekonomik bilgilerine kadar... Yani, MERNİS Projesi, biliyorsunuz, Merkezî Nüfus İdaresine bağlı, bir de Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi var ikinci katman, bir de şimdi Kişisel Kimlik Paylaşım Sistemi kuruldu, kimlik paylaşım sistemiyle bütün kurumlar bu bilgileri aralarında paylaşabiliyorlar.

Şimdi, açıkçası, ben burada T.C. kimlik numaralarının da sizin güvenlik alanınıza girdiğine inanıyorum. Yani buradan yola çıkarak buraya acaba başka bir güvenlik sistemi kurgulama imkânı olabilir mi? Benim aklıma şu geliyor: Hani, bu sanal kredi kartı numaralarından hareket ederek, sanal bir T.C. kimlik numarası tasarlayıp... Bu belki hemen şu anın konusu değil ama bizim İnternet Komisyonumuzun içinde bilişimde olduğu için bizim alanımıza giren bir konu olması gerekiyor. Acaba sanal bir T.C. kimlik numarası tasarlayıp insanların bunu bilmeleri ve bunu paylaşmaları ama kamu kurumlarının, kuruluşlarının bunları bir encryption vasıtasıyla dönüştürerek gerçek T.C. kimlik numarasına ulaşmalarını sağlamak... Yani, bunlar teknik yönden yapılabilen şeyler.

Son olarak şunu ifade edeyim: Biliyorsunuz, bu akıllı kimlik kartlarının Bolu'da ilk uygulaması başladı, yaklaşık 15 bin kişiye dağıtıldı. Bu uygulamanın biraz daha çabuklaştırılmasını ben sizlerden rica ediyorum. Siz bu işlerin başındasınız, dolayısıyla İçişleri Bakanlığımızla irtibat hâlinde... Çünkü bu akıllı kimlik kartlarının bir an önce, bu bahsettiğim T.C. kimlik numarasının güvenliğini de sağlamak suretiyle... Belki o da bizim Bilişim ve İnternet Komisyonumuzun konusu olabilir.

Son olarak şunu da ifade etmek istiyorum. Şimdi, tabii sadece bilgisayar ortamında değil cep telefonlarında da bu SMS'lerle yapılan birtakım dolandırıcılıklar olsun, suiistimaller olsun ve insanların yanıltılması, aldatılması hususundaki girişimler olsun, banka hesaplarına müdahaleler olsun, tabii, hem bizim alanımıza girmesi bakımından hem de toplumun güvenliğinin sağlanması bakımından bütün bunlarla ilgili güvenlik önerilerinizi, bugün olmasa bile, süreç içerisinde öğrenmek ve bunlarla ilgili önerilerinizi tartışmak isteriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkürler.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Müsaade eder misiniz, bir şey söyleyeyim.

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurun.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Söylediklerinizin hepsine katılıyorum bir kere, hiçbir tereddüdüm yok ama burada takdir edersiniz ki en büyük sıkıntı gençler -bilinçlendirilmeli, onda hiçbir tereddüt yok ama- bu konuyu üst kuşaklardan daha iyi biliyor. Ben bu sektörün Kurul Başkanıyım ama benim küçük oğlum benden çok daha iyi İnternet'i kullanıyor. Yani ona nasıl eğitim verilecek? Ancak bilinçlendirme, zararlı...

BAŞKAN – Müfredat öneriniz olur mu Sayın Başkan?

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Vallahi, aslında, o bilince ulaşması lazım. Çocuğun kullanım açısından değil, bilinçlenme açısından ihtiyacı var.

BAŞKAN – Sayın Şen'den böyle bir öneri bekledim ama müfredatla ilgili.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Efendim, ben sonuna, Sayın Başkanım, yani şu cümlelerin “İnternet'teki fırsatların artırılması ve risklerin azaltılması için tüm İnternet kullanıcıları hayat boyu eğitime tabi tutulmalıdır.” ın altını açmak için aslında soru bekliyorum da, bunu soru olarak almış olsam...

BAŞKAN – Tabii, tabii...

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Efendim, Avrupa'da ilköğretim çağından İnternet'i bilinçli kullanım müfredatı olmayan tek ülke biziz.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Bu da çok önemlidir.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Başka şeyleri açabilirim diye onları ben hepsini birden yoğun olması açısından...

BAŞKAN – Bunu söyleyin, bunları biz önereceğiz.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Biz İnternet'i kullanmanın eğitimini değil de bilinçlenmenin eğitimini vermemiz lazım. Yani, neyi vereceğimizi bilmemiz lazım.

İLHAN YERLİKAYA (Konya) – Burada, Sayın Başkanım, rutin olarak medya okuryazarlığı dersi konabilir bazı okullarda. Seçmeli ama bu, zorunlu değil. Bu bağlamda düşünüp benim söylediğim konular da bunun içerisinde olabilir ve zorunlu ders olabilir.

İTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Aynen efendim, Sayın Vekilim, hemen o noktadan devam etsem... Dün daha RTÜK’le görüştük, Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun o medya okuryazarlığı dersinin müfredatını hazırlayan Hanımefendi 2003’ten sonra o dersin içeriğini hiç güncellemedi. 2003’ten sonra o Hanımefendi Avrupa Konseyinin, Türkiye’nin de üye olduğu Avrupa Konseyinin Eğitim, Güvenlik ve Bilinçli İnternet Kullanım Eğitim Komisyonunun başına getirildi, Hanımefendi şu an artık bütün Avrupa’da İnternet’i nasıl etkin kullanınız eğitimi müfredatı ve metni hazırlıyor. Aslında o ders içeriğinin değişmesi lazım, yani o Hanımefendi’nin on bir-on iki sene önceki metinlerini biz şu an derslerde kullanıyoruz. Artık o ders programını kaldırdılar Avrupa’da, ilköğretimden daha aşağı yaşlara çektiler çünkü çocuklar artık sekiz-on yaşında İnternet kullanımını biliyor, görmekle hemen anlıyor. Yani bu kuşağa artık nasıl dikkatli kullanılır, yani, o on yaşındaki Becky’e, İngiltere’de nasıl ayarları yapar bunun anlatılması gerekiyor, İnternet kullanımının değil.

İLHAN YERLİKAYA (Konya) – Sürekli güncellenebilecek bir şey olmalı.

İTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Müfredatın değişmesi gerekir.

BAŞKAN – Sayın Şen, sizden Avrupa ve dünya örneklerini de alalım, bunu da bizim Komisyon raporumuza öneri olarak dercedelim.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Başkanım, ben Sayın Başkan Vekilimizin sanal kimlik ve akıllı kimlik önerilerine yüzde yüz katılıyorum. Son olarak belirtmiş olduğu bir SMS konusunda da Tüketici Hakları Daire Başkanımız Fatih Bey’de geldi Sayın Başkanım, biraz evvel komisyondaydı, bu komisyon bu konu üzerine çalışıyor.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Sayın Doğru.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Şimdi, benim bir iki tane kısa sorum olacak, fazla uzatmak istemem.

Şimdi, İnternet kanalıyla bir insana çeşitli hakaretler yapılıyor veyahut yanlışlar yapılıyor, bir sürü şeyler yapılıyor. Bu adamı, bunu yayınlayanı veya oraya vereni bulabilecek miyiz, nasıl bulacağız? Birincisi.

İkincisi: Yayımlanan bu konuyu biz oradan nasıl kaldırtacağız? Kısa soru.

Bir üçüncüsü de: Şimdi, Türkiye’de bir FATİH Projesi var Sayın Başbakanın ve Millî Eğitim Bakanının şey yaptığı. Şimdi tablet bilgisayarlar dağıtılıyor. Bu kadar güvensiz bir ortamda, daha eğitim falan vermemişken bu tablet bilgisayarların dağıtılması ileride Türkiye’de çok büyük sorunlara sebep olmaz mı diye de düşündüm ben şimdi konuşulduğu zaman. En azından bir güvenli İnternet ortaya konulsa, insanlar bilinçlendirilmiş olsa, çocuklarını bilinçlendirmiş olsa... Yani şu andaki eğitimin başarısızlığının en büyüğü, çocuklarımız evlerine gittiği zaman hep oyuna giriyorlar, yoğun bir oyun hadisesi var.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Güvenlik önlemleri alınmış bilgisayarlar. Yalnız ders için kullanabiliyorlar, oyun için kullanılamıyor bilgisayarlar.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Oyuna giremiyor mu çocuk?

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Hayır, oyun sitelerine girilemiyor, yalnızca ders sitelerine girilebiliyor.

İLHAN YERLİKAYA (Konya) – Yalnız şöyle bir şey söyleyelim Sayın Başkan: Bu güvenlik sitelerinde bazen galiba şeylerden dolayı, diyelim ilaç satımı eğer güvenli değilse sizin burada bahsettiğiniz

gibi, normal gazeteye de giremiyoruz bazen. Mesela “Gazeteoku” sitesine, ben güvenlik süzgeci koydum bilgisayara, “gazeteoku” ya giremiyorum. Muhtemelen orada bir reklam var, ilaç reklamı veya başka bir şey var, o zaman tüm site yayınlanıyor. Bir de böyle sorunlar da var galiba.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – İsterseniz ben bir tamamlayayım.

Şimdi, bir de bu İnternet, yani çocuklardaki bağımlılık veyahut ailelerdeki bağımlılıkla ilgili olarak, yani siz bu işin en üst kurumu olarak ne tür çalışmalar yapıyorsunuz? Bağımlılığın ortadan kaldırılması veya bağımlılıkla ilgili insanlara neler yaptırıyorsunuz? Tedavisi diyelim daha doğrusu, hekim olarak bunu söylemek istiyorum.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Müsaade ederseniz Fethi Başkan ilk şeyleri açıklasın, ikinci, üçle dördü ben açıklayayım.

BAŞKAN – Buyurun.

TELEKOMÜNİKASYAN İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Teşekkür ederim efendim.

Sayın Vekilim, İnternet kanalıyla yapılan kişisel hakaretlerden söz ettiniz efendim. Yani en çok zaten bizi uğraştıran konulardan biri bu. Malumunuz dünyada özellikle İnternet’i daha vatandaşa sunmadan kaynağında ayıklayan ülkeler var. Yani zararlı gördükleri unsurları, içerikleri kaynağında ayıklayan ülkeler var; Çin, İran, yani Orta Doğu ülkeleri olarak söyleniyor.

5651 sayılı Yasa çıkmadan önce Türkiye’de bunun hiçbir şekilde hiçbir kontrolü söz konusu değildi. 5651 sayılı Yasa’da, özellikle bu Kanun, bildiğiniz gibi, çocuk pornosuyla ilgili 2007’de çıkan haberler üzerine çıkan bir Yasa, bu Yasa çıkarken de özellikle Türkiye’deki müstehcenlik, porno, uyuşturucu, intihara ikna, kumar -özellikle kumar- konularında daha öncelikli olmak üzere, kişisel hakaretlerle ilgili de 5651 sayılı Yasa’nın 9’uncu maddesinde belirtildi kişisel hakarete uğrayan insanların nasıl hareket edecekleri.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Benim sorum şu, efendim ben anlatamadım herhâlde: Şimdi, bu videoyu İnternet’e verdiler mesela, farzımuhal A vatandaşın şeyi, bunu kimin verdiğini nasıl bulacağız?

TELEKOMÜNİKASYAN İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Ben onu arz edeceğim efendim.

Kişisel hakaretle ilgili şöyle bir problem var, yani kişinin özel, mahrem görüntülerinin konmasıyla ilgili şöyle bir durum var: Bildiğiniz gibi, bu görüntüler daha çok yurt dışı kaynaklı siteler aracılığıyla konuyor ve bu konma, Türkiye’den konsa bile, bu görüntüleri koyan, bu resimleri koyan kişilerin IP bilgileri, hangi bilgisayardan atıldığı bilgileri ancak o yurt dışındaki sitelerde var, örneğin YouTube. YouTube’la yaşanan sorunu kısaca arz edecek olursak, Atatürk’e hakaretle ilgili...

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Yani buradan oraya bildirildi mi diyorsunuz?

TELEKOMÜNİKASYAN İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Hayır efendim, orada kendiliğinden oluşuyor; bu dijital teknoloji nedeniyle, buradan ben YouTube’a bir video yüklediğim zaman bu videoyu hangi IP’den yüklediğim bilgisi YouTube’un kendi serverlarında oluşuyor ve burada şöyle bir sorun çıkıyor. O zaman nasıl bulacağız? Kişi savcılığa müracaat ediyor, savcılığın yapması gereken şu: Adalet Bakanlığı aracılığıyla YouTube’un bulunduğu ülke, yani Amerika’yla yazışma yapacak istinabe yoluyla, o IP bilgisini alıp geldikten sonra savcılık TİB’e “Şu IP’yi şu tarih, saat ve saniyede kullanan kimdir? Bu konuda bize bilgi verin.” dediği zaman biz ancak savcılığa o zaman bilgi verebiliyoruz. Özellikle kişisel şikâyetlerde,

yani özellikle YouTube konusundaki o Atatürk'e hakaretle ilgili şeyde yazışmaları biz başından beri takip ettik, Avrupa'da "Bu anlatılan konu bizim açımızdan suç teşkil etmediği için biz bu bilgiyi vermiyoruz." dediler, dolayısıyla sonuca gidemiyorsunuz.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Yani YouTube vermezse alamayız tabii ki.

TELEKOMÜNİKASYAN İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Vermiyor efendim zaten, vermedi.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Mesela, Atatürk'le ilgili bilgiyi vermedi.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Ben bunu niye sordum biliyor musunuz, ben Milliyetçi Hareket Partisi Milletvekiliyim, Milliyetçi Hareket Partisinin 10 tane genel başkan yardımcısına bu şekilde bir şey yapıldı, mutlaka buradan birisi bildirdi Amerika'ya, Amerika'dan kaydedildi.

TELEKOMÜNİKASYAN İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Öyledir, öyledir efendim.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Mesela savcıların bu işi araştırmış olmasına rağmen biz dâhil bulamadık kimlerin yaptığını.

TELEKOMÜNİKASYAN İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – İşte, problem orada efendim, onların yasalarından.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Nasıl bulacaksınız?

TELEKOMÜNİKASYAN İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Ancak bu, dediğimiz gibi, yapılacak istinabe, yani anlaşmalarla, uluslararası anlaşmalarla...

BAŞKAN – Karşılıklı iş birliği anlaşması herhâlde değil mi istinabe dediniz?

TELEKOMÜNİKASYAN İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Evet, bu anlaşmalar ama böyle bir anlaşmaya da yanaşmıyorlar.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Başkanım, orada da yalnız şöyle bir sıkıntı var: Yani Adalet Bakanlığı aracılığıyla biz bildirdiğimiz zaman onun da evrensel bir suç olması lazım. Yani çocuk pornosu evrensel bir suçtur, bunda hiçbir tereddüt yok. Telif hakkı bir suçtur veya bir haktır.

BAŞKAN – Buradaki de kişi hak ve özgürlüğünü kısıtlayan bir suç ama burada evrensel değil ama...

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER - Yani o yapılacak uluslararası anlaşmayla biz şey yapıyoruz. Yani aslında buradaki en büyük handikap Sayın Vekilim arama motorlarının kaynaklarının hiçbirisi Türkiyeli değil, yani bunun içine google, youtube, facebook, twitter hangisini sayarsanız. Adam "Vermiyorum." derse...

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Buradan bunu birisi gönderiyorsa... O manada mesela, buradan bunu birisinin oraya göndermesi gerekiyor. Adam bunu yani herhâlde... Dolayısıyla buradan oraya gönderildiğine göre buradan tespit edilemiyor mu, o manada?

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Sayın Vekilim, bu konuda youtube, facebook, twitter gibi şeyler, hepsi bildiğiniz gibi İngiltere ve Amerika tarafındalar. Bunlar Türkiye'de

ısrarla bir ofis açma, bir irtibat bürosu açma, Türkiye'nin kanunlarına tabi olma gibi bir şeye yanaşmıyorlar. Youtube'un problemi de biraz da buydu. Bildiğiniz gibi biz de açıklama yaptık zaman zaman, Sayın Başkanım da yaptı, Sayın Ulaştırma Bakanımız da yaptı. Youtube'a "Türkiye'de bir ofis aç." diyoruz. Yani ofis açsın, vergisini versin. Bildiğiniz gibi youtube üzerinden yapılan reklamlar inanın dudakları uçuklatacak nitelikte şeyler, aldığı reklam payı

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Aslında bu konunun da gündeme getirilmesini biz öneririz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aslında "İnternet ekonomisi" diye bir...

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Yani bu konuyu açıkladığınız zaman bu sefer daha farklı bir tarafa saptırıyorlar maalesef.

BAŞKAN – Şöyle Sayın Başkanım: Bizim gündemimizde İnternet ekonomisi yani "İnternet'in ekonomik etkileri" anlamında bir başlık da olacak, şüphesiz o konuyu da gündeme alacağız. Yani, tabii, gelişmiş dünya örneklerinden hareket etmemiz gerekiyor. Yani youtube burada büro açmıyorsa bizim yaptırımımız ne olacak, bizim bir yaptırımımız olacak mı olmayacak mı, nasıl çözeceğiz bunları? Bunları, tabii, çözmemiz gerekiyor.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Vergi vermiyor.

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – İşte engellediğiniz zaman, gerçi ne derece, ne kadar engelleyebiliyorsunuz -Sayın Vekilimin de söylediği- hani tüneller yoluyla çok fazla etkili olmuyor. Ama elbette ki "Erişim engellendi." denmesi, "Youtube'un erişiminin engellendi." denmesi bile onlar için önemli. Ama Türkiye'de -benim de arz ettiğim gibi- özellikle bunların bir ofis açma zorunluluğu getirilmesi noktasında bir çalışma olabilir.

Bir de bağımlılık noktasında, efendim, yani yapabildiğimiz kadar...

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Bir de kaldırmayı nasıl... Onu bir daha söylerseniz, mesela nasıl kaldıracağız?

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – 9'uncu maddeyi şey yapıyoruz.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Mahkeme kararıyla mı kaldırılacak?

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Evet efendim.

Eğer 8'inci maddede yazılı katalog suçlarıyla ilgili değilse söz konusu iddia, 9'uncu maddede bir süreç var, ekranda da var.

9'uncu madde: "İçerik nedeniyle hakları ihlâl edildiğini iddia eden kişi, içerik sağlayıcısına, buna ulaşamaması hâlinde yer sağlayıcısına başvurarak kendisine ilişkin içeriğin yayından çıkarılmasını ve yayındaki kapsamından fazla olmamak üzere..." Yani bir nevi tekziple ilgili süreç. Bu 9'uncu maddede katalog suçu olmayan içeriklerle ilgili konu TİB'le ilgili değil.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Onu siz mi çıkarıyorsunuz, size mi müracaat ediliyor? Kim çıkarıyor?

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Hayır, efendim. Doğrudan o şey hangi siteye konmuşsa, o siteye müracaat ediliyor.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Siteyi nereden bulacağız?

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Biz o konuda yardımcı oluyoruz. İletişim bilgileri konusunda TİB’den sorulduğunda biz yardımcı oluyoruz, diyoruz ki: “Şu adreste, şu telefon numarasında, şu mail adresinde, oraya ulaşabilirsiniz.” diye. Olmadığı takdirde mahkeme kararı alıyor - yine o süreçte var- mahkeme kararıyla...

BAŞKAN – Sizin üzerinizden yani kolluk kuvvetlerine bir şey olsa... Yani bu vatandaşın müracaatı otomatikman bir suç duyurusu gibi değerlendirirse yani savcılık, kolluk kuvvetleri filan otomatikman devreye gireceğiz diye müracaatıyla...

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Elbette ki efendim.

BAŞKAN – Vatandaş kendi hâliyle yapamaz çünkü bunu.

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Zaten bu İnternet’in bu yapısı itibarıyla bu şey yapılabilirdiği takdirde, bulunabilirdiği takdirde tabii ki zaten TİB’in de bu anlamda savcılığa bildirme yükümlülüğü var. Elbette ki temin edildiği takdirde, bulunduğu takdirde savcılığa intikal ettirilir.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Sayın Başkanım, Sayın Vekilim, bize günde en çok sorulan sorulardan bir tanesi, sıkça sorulan sorularda biraz önce arz ettim, 7’inci ve 8’inci soru, sizin sorduğunuz soru. İkinci devamında da: “Nasıl benim hakkımı ihlal eden bir içerik var, nasıl çıkarabilirim?” Onun usulünü, kanun ve uygulamayı anlatıyoruz. Devamında da kanun diyor ki, yönetmelikler de öyle: “İlgili aktörleri bulun.” İlgili aktörler sorusu da bize çok sorulan soru. Nasıl bulabilirim, mesela youtube’u? Şimdi, buna ilişkin de biz bir İnternet sayfası hazırladık. Bu sayfa, birçok savcı, avukat ve arayan birçok kurumun hukuk müşavirliğine söylediğimiz yani günde on binlerce insanın sorgu yaptığı bir sayfa. Mesela yotube’u sorduğunuzda bizim mevzuattaki tabirlerle sitenin yer sağlayıcısı, alan adı –bunlar teknik şeyler aslında bir miktar- ve isterseniz de bunun alt detay bilgileri var yani alan adı kime ait. Bu sayfadaki verileri şu an birçok avukat, savcılarımız da biliyor buradaki şeyleri, buradaki çıktıyı alıp genelde götürüyor. Yani biz kullanıcıların bu bilgileri bulmasının yolunu anlatıyoruz. Yalnız bunlar açık kaynak bilgisi ve bizim aslında buna ilişkin bir görevimiz de yok, fakat çok sorulduğundan dolayı “Nasıl bulabilirsiniz?” diye bu aktörleri yayınlıyoruz ve bunların bazılarının, bize kayıtlı olanlarının da listesi var sayfamızda, girip kullanıcılar o listeden şirketlerin açık adresini buluyorlar. Aslında biz şu ana kadar yüz bin civarında içerik çıkardık bu yöntemle. Yani bize gelen 500 bin şikâyetin zannediyorum 110 bin tanesinde –hukukçu arkadaşımız burada- içerik çıkarıldı, aynen bu yöntemi kullandık biz. Biz de 9’uncu maddeyi kanunda sayılan sekiz suç için, aslında kanunda açık bir hüküm yok, onlar için içerik çıkarmayı bir kendimiz üretiyoruz. Yani Atatürk’e hakaret, müstehcenlik, fuhuş, kumarla ilgili bir suç var ise ilgili İnternet sitesine diyoruz ki: “Bu içeriği çıkart.” Bu süreci biz yürütüyoruz. Şu ana kadar –dediğim gibi- 110 bin tane içerik çıktı. Birçok kullanıcı da şu yöntemi anlattığımızda kendileri yapıyorlar. Bizim İnternet sayfasında sıkça sorulan sorular bölümünde de detaylı olarak bilgi var. 7’inci ve 8’inci soru, biraz küçük gözüküyor, büyütemedim.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Başkanım, belki bu Komisyonun yapacağı en hayırlı ve güzel işlerden bir tanesi bu konuya çözüm getirmesidir. Bu 75 milyonun sorunudur.

BAŞKAN – Efendim, siz bize yol haritamızla ilgili teknik bilgiler vereceksiniz, biz kanuni düzenlemeyle ilgili elimizden gelen şeyi yapacağız.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Yardım hattı ve yardım hattının da, Sayın Vekilim, bir yaptırım olacak, gücü olacak yani.

Sayın Aksünger, buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Şimdi, ben de katılıyorum buna, tabii, bu sorun 1990'ların sonundan beri var zaten, bugün yok yani. Bir sürü sorun var. Bir şeye başlarken devam etmek lazım, bizim konumuz orada oldu şimdi. Yardım hattı, bunun mesela... Sayın Vekilimin söylediği konu da, aslında FATİH Projesi'ni söylediniz de, bu yine birbirine bağlantılı bence, bağlantılı yani. Bağlansın, bağlanmasın İnternet'e o önemli değil, dışarıda bağlanacak nasıl olsa çocuk. Yani bu bir şeyi alıp yapma etmeyle alakası yok. Şu yardım hattı konusunu bir okul öncesi eğitim ama bir ebeveyn eğitime de döndürebilmek lazım. Çünkü o bizim şu anda düşündüğümüz gençler... Ben onu en başta da söylemişim, ben Türkiye'nin iyi bilişimcilerinden biri olarak çocuklarıma sekiz yaşına kadar bilgisayar göstermedim demişim, hiç göstermedim. Ama dokuz yaşında benden daha iyi İnternet'i kullanır, biliyorum, yani yaptı da zaten öyle oldu. On yaşındayken hayatımın bütün prezantasyonunu yaptı orada yani bir sürü insanın yapamadığını. Ama bence yardım hattı konusunda çok da haklı. Ben onu zaten Almanya'da görmüştüm çünkü ilk bu işi yapan 2001, 2002 yılında. İnternet'e ilk başlayan da Almanya'ydı, bu konuyla ilgili çok çözüm üretmeye çalışan, biz orada gördük bazı şeyleri. Ama bizde eksik olan konu şu: Ebeveyn eğitimleri konusu çok önemli bence. Onu da normalde bir ahlaki eğitim gibi düşünmek lazım zaten. Yani yoksa öbür türlü İnternet'i ebeveynlere anlatarak bu işi yapamayız zaten, öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Mesela Almanların filmi öyle zaten.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Evet, evet öyle. Yani bir hikâyeye orada kendilerinin basit bir parantez içerisinde hâkim olmasını sağlayabilmek, bütün ebeveynlere... Yoksa yardım hattı tabii ki direkt olarak sadece İnternet'i bilen gelecek, tıklayacak, şunu yapacak, bunu yapacak, o yöntemle biraz kısır kalma ihtimali olduğunu biliyoruz hepimiz de zaten. Yani bence bunun içerisine toplumun aile yapısını ve anne babayı da katarak bir oradan başlayacağız dedik ya, çok onu da şey yapmayalım, bu sefer detaya girdiğimiz zaman dünya kadar şey çıkıyor. Onun üzerinden yürüyelim ve onu halledebiliyor muyuz ona bakalım bence. Oradan bir şeyler çıkarıp bazı yerlerden de, sivil toplum örgütlerinden de alabiliriz bunları. Yurt dışındaki dediğinize katılıyorum, Avrupa'da... Ama benzer olarak bizim şey yok orada, demografik yapılarımız birbirine benzemiyor, Avrupa'nın gelişim süreciyle bizimki aynı değil, algılama şeyleri de aynı değil bizim. Doğuyla batının arasındaki fark gibi Avrupa'yla aramızda çok ciddi o konuda bir demografik fark var, onu da göz önünde bulundurarak bir yapı çıkarmaya çalışalım.

BAŞKAN – Doğru.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Ramazanoğlu, buyurun.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ben kısa bir şey soracağım da, şimdi, o yayınlamış olduğunuz IP'ler statik IP'ler miydi, sizin sık sorulan sayfalar sayfasında?

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Efendim, bu statik IP değil. O esnada soruyor bu soruyu. Yani şu an şunu soruyorsunuz değil mi efendim...

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Ama o bir süre sonra tekrar değişebileceği için çok fazla bir kıymeti harbiyesi yok.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Yani Sayın Vekilim, önemli olan burada ilgilinin adresini bulabilmek. Şimdi, burada bir sonraki aşama daha var, yer sağlayıcı listesi var, ben onu göstermedim. Yer sağlayıcı listenin de nasıl bulunabildiği var. Eğer Amerika’da ise Amerika’nın devlet kurumları corporate office’in yer sağlayıcı listesi var, oradan kullanıcılara bakıp IP’ler değişebilir, doğrudur ama yer sağlayıcı değişmiyor, gidip başvurabilirler.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Bir şey merak ettim, şu anda aklıma geldi de. Bizim kullanıcılarımıza bunun maliyeti ne olur, onu da merak ediyorum. Statik IP zorunluluğu getirsek bu hem güvenlik açısından hem bazı uygulamaları kolaylaştırmak açısından yeni bir boyut kazandırır mı bizim Türkiye’deki İnternet dünyamıza?

Teşekkür ederim.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Sayın Vekilim, yani siz teknolojiye yakınsınız, konuşmanızdan anlaşılıyor. IP versiyon 6 zaten statik IP olarak geliyor biliyorsunuz, zorunlu olarak.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Ona geçtiğimiz zaman bu sorun çözülecek.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Şu anda daha kullanıma girmedir.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – IP versiyon 4... Türkiye’nin bağlı olduğu – dünya beş bölgeye dağıldı- Avrupa’nın IP versiyon 4’ü biz alıyoruz ve o bölgede hiç IP kalmadı. Yani şu an firmalar “sanal IP” dedikleri o IP’lere geçtiler. Yani IP versiyon 4 bile kalmadı, muhtemelen 6 gelecek, 6 da zaten her kullanıcıya sabit IP olmuş olacak.

BAŞKAN – Sayın Balık...

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Sayın Başkanım, Osman Bey’in söylediği bir şey vardı, bu MATRA Projesi. O Proje’nin tanıtımına gitmişim ben. Osman Bey gerçekten bu konuda çocukları İnternet’in zararlarından uzak tutmak için ve çocukları suçtan uzak tutmak için çok ciddi bir çalışma yapmış.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Polis Akademisindeki Osman Bey’i diyorsunuz.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Polis Akademisindeki Osman Bey.

BAŞKAN – Arkadaş Osman Nihat Bey.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Öbür Osman Bey’in soyadı...

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Dolu.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Osman Dolu Bey’le de ben tanıştım, bu konuda ki çalışmalarında ben de birlikte olmak istedim. Çok ciddi bir çalışma yapmışlar. Alman polis güçleriyle birlikte ortak bir çalışma yapılmış. Bu konuda da bir kitap basımı da var ve İnternet kullanımıyla ilgili, çocukları İnternet’in zararlarından uzak tutmakla ilgili de çok ciddi çalışmaları var. Onun Komisyonumuzda misafir edilmesini arzu ederim.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Bizim önerilerimizden birisi oydu Sayın Vekilim. Şu en baştaki yazdığımız şeyi de aslında Polis Akademisi, Osman Dolu Hocaların şeyi için yazdık. İnternet’teki fırsatların, risklerin, farkındalığın tespitine yönelik kapsamlı bir araştırma yapılması lazım, onların öyle bir planı da vardı ve bunun da akademik bir enstitü ya da bir üniversite bünyesinde yapılması lazım. Yani Komisyon açısından çok faydalı olacağını değerlendiriyoruz.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Zannediyorum, zaten Osman Bey Doçentti.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Evet, doçent kendisi. Biz de bayağı bir görüşüyoruz onlarla. Yani onlar böyle bir çalışmayı çok rahat yapabilirler.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Bu konuda çok ciddi araştırmaları var. Bize de yardımcı olacaklarını düşünüyorum.

Bir de şunu söylemek istiyorum: Benim de 2 tane çocuğum var. Tabii ki bunları güne göre yetiştirmek istiyoruz. İnternet’in ya da bilişimin her türlü şeyinden faydalansınlar ama zararlarını da en aza indirmek istiyoruz. Ancak, karşılaştığımızda şöyle bir şey var: Çocuklar araştırma sitelerine girdikleri anda bile bir anda bir pornografik bir şey gelebiliyor. Bunun için de şöyle bir şey uygulanabilir mi acaba? Bu sitelere “13+” “7+” televizyonda konuluyor ya, sitelere böyle bir şey yapılabilir mi, bu renklendirilebilir mi? Porno sitesinde kırmızı bir ışık yanıp sönebilir mi? Böyle bir uyarı en azından oradan geçen aileye de bir uyarı olabilir. Belki anne ilgilenmiyor ama oradan geçerken belki uyarıcı bir şey olabilir. Böyle bir şey nasıl olur diye bir şeyim var.

Artı, bu filtrelemelerde, güvenli İnternet’te ne yazık ki filtrelemelerde tamam istemediğiniz siteleri kapatabiliyorsunuz ama bunun yanında işte -Hocamın dediği gibi- gazete siteleri bile bazen kapanabiliyor ya da araştırma sitelerine giremeyebiliyorsunuz güvenli İnternet’le. Ondaki filtreleme sisteminin geliştirilmesi gerekmekte istediğiniz sitelere de ulaşabilmek için. Çünkü o güvenli İnternet sağlandığında da bunlara, gerçekten ihtiyacınız olan şeylere de ulaşamayabiliyorsunuz farklı reklamlar yüzünden. Bununla ilgili de bir filtreleme sistemi konulması lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – 2003’te Sağlık Bakanlığında müsteşarlığa başladığım zaman bu bürolarda oyunlara, birtakım sitelere girilmesini engellemek adına bir filtreleme yapmıştık kendi çabamızla. Bir müddet sonra Ana Çocuk Sağlığı Genel Müdürlüğü “Biz, cinsiyet anlamında ‘seks’ yazdığımız zaman, onların hepsini filtreleyince, hiçbir siteye giremiyoruz.” diye bir şikâyetle bulunmuştu.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, Sayın Vekilimin sorusunu cevaplayalım.

BAŞKAN – Buyurun.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Bu dediğinizle ilgili, tahmin ediyorum, Türkiye Büyük Millet Meclisinde de bir sorun var. Çünkü geçen sefer geldiğimizde de “Her tarafa giremiyoruz.” diye bir şikâyet oldu. Hâlbuki güvenli İnternet bildiğim kadarıyla kullanılmıyor, burada başka bir filtre sistemi kullanıldığı için yani bizim dışımızda kesmişler, dediğiniz gibi şeylere girilemiyor.

BAŞKAN – Burada da parlamenterler isterlerse o güvenli veya standart pakete filan tabi olabiliyorlar mı yani kendi odalarında?

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Tabii.

BAŞKAN – Medis Bilgi İşlemden arkadaşımız da var.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Başkanım, Sayın Vekilimin birinci sorusu bu çocukların araştırma sitelerine girdiği zaman istenmeyen içeriklerle karşılaşması konusu. Bir kere güvenli İnternet’te böyle bir konu kesinlikle söz konusu değil. Yani güvenli İnternet’i kullandığınız takdirde çocuklarınızın istenmeyen sitelere girme olanağı yok.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Şimdi, onlarınkinde güvenli İnternet kullanıyoruz ama biz de bazen o filtrelemeye takılabiliyoruz.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Vekilim, şöyle: Güvenli İnternet’le ilgili Osman Başkan açıkladı. Güvenli İnternet bir kere, bir zorunlu değil, iki girdiğiniz zaman istediğiniz şekilde değiştirebiliyorsunuz. Yani gündüz çocuk sitesinde bırakıp, çocuk profilinde bırakıp, akşam aile profiline alıp, hatta tamamen onun dışına çıkıp, güvenli İnternet’in dışına çıkabiliyorsunuz, çok basit şekilde çıkabiliyorsunuz. Zaten güvenli İnternet’in diğer filtre programlarından farkı o yani bu sizin elinizde. Çocuğunuz eğer giriyorsa oraya alırsınız, çocuk profilinde veya aile profilinde bırakırsınız ama isterseniz tamamen dışına çıkabilirsiniz, istediğiniz zaman.

Diğer konuyu, müsaade ederseniz, Osman Nihat Bey açıklayacak.

İTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – Efendim, sizin içerik kategorizasyonu ile ilgili bir öneriniz vardı Sayın Vekilim. Şimdi, bu Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Neelie Kroes – ekranda da gözüktüyor- 1 Aralık 2011’de 5 öneri yaptı 28 tane firmaya. 5 önerinin 3’üncüsü daha geniş kullanımlı içerik kategorizasyonu. Dünyada da aslında var olan problem. İnternet içeriğinin sertifikalandırılmasına ilişkin Avrupa’da 94’ten beri uygulama olmakla birlikte “Daha kapsamlı yapalım.” diye Neelie Kroes’un tarif ettiği şey -Sayın Başkanım da arz etti- aynı güvenli İnternet’in çocuk ve aile profillerini tarif ediyorlar yani yapılması gereken ve planlanan.

Bir başka önemli husus da güvenli İnternet’te kelime bazlı filtreleme yok, Avrupa’da şu an kelime bazlı filtreleme olmayan tek uygulama. Biz AGİT’e sunum yaptık. Çok başarılı bulduğunu beyan etti AGİT’teki hanımefendi. Yani “seks” kelimesini yazdığınızda cinsiyet anlamındaki seksi kastetmiyor, çünkü site bazlı ve yaklaşık 500 bin kullanıcı dört ayı geçti kullanıyor. Buna ilişkin, bu hususa ilişkin bir tane şikâyet gelmedi şu ana kadar. Ben başka bir kelime yazıyorum, bundan dolayı ben aslında cinsiyet arıyorum ama cinsiyet, işte seksle ilgili kelime hem cinsiyette hem cinsellikle ilgili sitede olmasına rağmen, ikisi arasındaki ayrımı çok net yapabiliyor. Yani güvenli İnternet hizmeti diğer benzer ürünlerden çok farklı. Kullanırsanız zannediyorum çok rahat fark edilir yani bu süreç içeriklerinin sertifikalandırılması ve kategorizasyonu dünyada da şu an konuşulan bir kavram, Türkiye’de de aslında bir anlamda çalışma başlamıştır.

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Artı bir de itiraz hakkı var yani giremediğiniz, girilmesi gereken bir siteye o profillerde giremediğiniz zaman “güvenlinet.org.tr” adresinden

itiraz edebiliyorsunuz. “Bu siteye giremiyorum, girilmesi gerekir.” diye itiraz edildiği takdirde yirmi dört saat içerisinde değerlendirilip varsa bir problem çözülüyor.

BAŞKAN – İlhan Bey, buyurun.

İLHAN YERLİKAYA (Konya) – Sermin Hanım’ın söylediği konu aslında ilginç bir konu. Televizyonlarda bu akıllı işaretler faydalı oluyor ama İnternet kişisel bir kullanım aracı, orada bazı sakıncalar oluyor bu tür uygulamalar yapıldığında, bazen merakı da celbediyor, ha burada böyle bir şey varmış diye daha fazla ilgilendirebiliyor. Çünkü kişi kendi başına, çocuk kendi başına orada olduğu için bu tür sakıncası var. Onun yerine arkadaşlarımızın dediği, Osman Bey’in veya Fethi Bey’in söylediği filtreleme daha iyi. Yani o filtreleme alınırsa hangi yaş grubuna göre veya işte aile grubu neyse, o daha etkili olabilir diye düşünüyorum. Çünkü İnternet zaten kontrolsüz yani televizyon gibi odada olan bir şey değil, kişinin kendisinde olduğu için bu biraz daha kullanılabilir değil gibi geliyor.

BAŞKAN – Herhâlde biraz eğitime ağırlık vermek lazım.

İLHAN YERLİKAYA (Konya) – Bilinçlendirme çabası daha iyi.

BAŞKAN – Aytuğ Bey, buyurun lütfen.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkanım, başkanlarımız gördüğüm kadarıyla fazla derecede nazikler, bize doğrudan uyarı yapmak yerine, bizim bazı şeyleri görüp konu açıp şey yapmamızı istiyorlar yani buna gerek yok. Herkesin ilgi alanı farklı, biz bize gelen heyetlerden doğrudan kendi alanlarıyla ilgili bu Komisyonun, hatta Parlamentonun yapması gerektiği şeyleri açıkça ifade etmelerini arzu ederiz. Bunlar yerine gelir gelmez ayrı konu ama size düşen sizin alanınızla ilgili her türlü öneriyi şu anda maddeler hâlinde tak tak bize sunmanızdır, biz bunları değerlendiririz.

BAŞKAN – Süremiz uzun. Birtakım şeyler isteyeceğim zaten.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Şimdi ona gelecektim. Bir de bir bitiş saati eğer belirlenirse yani kaç konuk dinleyeceğiz, konunun ehemmiyeti açısından, başlangıçta siz takdir edersiniz, ona göre zamanı iyi kullanmak açısından... Çünkü bir yandan da gözümüz televizyonda, arkadaşlar orada ateşli ateşli konuşuyorlar. Yani verim açısından bitiş saatini de rica ediyorum.

BAŞKAN – Bizim arkadaşlar için açmıştım onu, siz mi bakıyorsunuz?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yoklama yeter sayısı istenir filan diye. Yani bir yandan da, tabii, gözümüz de orada hakikaten.

Bir de eminim yani ilk toplantıda belirlemiştiniz, her şey kayıt altına da alıyor ama olayın ruhunu çıkaracak, iskeletini çıkaracak bir kişi belirledik mi, sözcü müdür, kâtip midir, kimdir yani bunların böyle maddelerini yapıp... Çünkü üç ayın sonunda kayıtları inceleyecek olursak sanıyorum birkaç kitap kalınlığında bir şey olabilir, şimdiden onu belirleyip bir yol çizebilirsek rahat ederiz diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, belli bir zaman geçtikten sonra araştırma komisyonlarında Sayın Atıcı, zaten iskelet aşağı yukarı çıkacak. Her bir oturumda mutlaka zaten dikkat çekici birtakım hususlara vurgu yapıyoruz, onları birlikte zaman zaman ara toplantılar yaparak beraberce belirleyeceğiz.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Bir soru daha sorabilir miyim?

BAŞKAN - Buyurun.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Bu çocuklar ve ailelerdeki İnternet bağımlılığıyla ilgili ne tür çalışma var demiştin, o da sanki anlatılmadı diye hatırlıyorum.

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Kısmen o eğitimde yaptıklarımız şey içerisinde kısmen şey yapmaya çalıştık. Özellikle tüm toplantılarda bu konuyla ilgili soru sorulduğunda bizim önerimiz şu: Yani bu tabii ki bir kanun maddesi olarak kanuna girebilecek bir şey değil ama ailelere bizim birinci tavsiyemiz, İnternet kullanılan bilgisayarınızı yaşam ortamlarına taşıyın şeklinde önerimiz. Ben şunu da belirtmek isterim...

REŞAT DOĞRU (Tokat) – O koruyucu hekimlik.

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Elbette ki ama şunu söyleyeyim: İstedığınız güvenlik profilini kullanın, güvenli İnternet'in istediğiniz profilini kullanın - biraz önceki Sayın Vekilimin de belirttiği- dokuz yaşından, on yaşından itibaren çocuklar anne babalardan bilgisayarı, İnternet'i daha iyi kullandığı için, bir kere şifrelemeyle yapacağınız herhangi bir profil seçimini zaten onlar müstakil odalarında kesinlikle devre dışı bırakacaklardır. Ortama çekildiği zaman ailenin çocuk üzerindeki etkisi nedeniyle... Benim birinci önerebileceğim şey bu. Ama İnternet bağımlılığının artık tıbbi şeyleri açılmaya başladı, Bakırköy'de böyle bir bölüm açıldı, buradaki hastanelerde de açıldı, artık tamamen tıbbi bir vaka hâline gelmeye başladı. Bizim de yapacağımız bu konularda anne babaları elimizden geldiğince uyarmak, başka da çok fazla bir şey aklıma gelmiyor doğrusu.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Koruyucu hekimlik diyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, biraz tabii öyle.

Başkanım, ben bir iki tane hususu söyleyeyim, belki bir anda bu soruların cevabını tam olarak veremeyebilirsiniz veya daha sonra detaylı bilgi gerektirebilir. Esasında Avrupa 2020 stratejisinde sayısal gündemle ilgili yedi tane başlık var. O başlıkla ilgili Türkiye'nin durumu nedir, eksikleri nedir, o eksiklere ulaşmak adına bizlerin neler yapması gerekir? O konuyla ilgili bize daha sonra da detaylı bilgi verebilirsiniz.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Dijital ajandayı diyorsunuz.

BAŞKAN – Evet.

Bir de bu şeyler var, COBIT, ITIL, CMMI onlarla ilgili durumumuz nedir, onlarla ilgili de mutlaka kurumsal anlamda bize önerileriniz olabilir ve bizler bir kısmını mevzuat düzenlemesiyle, bir kısmını yeni kanun yaparak falan bunları sağlayabiliriz, veyahut da bir farkındalığı oluşturmak ki ben anlıyorum ki hem sizin kurumsal faaliyetleriniz hem de kurumun ilgi alanına giren konularda toplumsal farkındalığı mutlaka artırmamız lazım. Burada hepimize çok önemli görevler düşüyor. Biz bu anlamda birkaç şey yapmak istiyoruz, mesela anket yapmak istiyoruz. O anket sorularıyla ilgili sizin deneyimlerinizden istifade etmek isteriz. Arama konferansları yapmak istiyoruz, paneller yapmak istiyoruz. Bu konudaki önerilerinizi, o panele çağırmanız gereken kişi, kurum veya yöntemle ilgili kanaatlerinizi de almak istiyoruz Komisyon olarak.

Evet, kifayeti müzakere.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz, Sayın Vekilimin söylediği şeyden biraz cesaretleterek söylüyorum. Şimdi, bu söyleyeceklerimden bazıları çok agresif ifadeler. Birincisi, elimizde çok net istatistiki veriler yok ama gözlemlerimize dayanarak söylüyorum. Çocuk pornosu ve kumar siteleri, bunların neredeyse tamamı Türkiye’de üretilmiyor, özellikle Güney Amerika tandanslı veya Uzak Doğu tandanslı. Ancak Türkiye’den çocuk pornosu için ve kumar sitelerine çok ciddi sayıda giriş var ve bunlar öyle bir şey ki bir taraftan kapatıyorsunuz, diğer taraftan açılıyor.

Şimdi, kumar Türkiye’de suç, yasak yani doğrudur yanlıştır ama yasak, mevzuatı bu. O hâlde, sanal ortamda da yasaktır. Zaten o sekiz tane katalog suçun içinde de bu sayılıyor. Ama burada ciddi bir sosyal sorun var, onu söylemek istiyorum, çok ciddi bir sosyal sorun var. Yani Türkiye çocuk pornosu sitelerine girişim çabaları yapan ülkelerden birisi, onu söyleyeyim. Kumar sitelerini de oynayan ülkelerden birisi. Yani buradan kapatın, nasıl bir ağ varsa, iletişim ağı varsa, yani buradan kapatın on dakika sonra başka taraftan açılıyor ve onlar biliyorlar onu. Siz ihbar alıp oraya bakana kadar zaten aradan günler, hatta aylar geçebiliyor. Birinci söylemek istediğim şey buydu.

İkinci söylemek istediğim konu, Sayın Başkanım, bu özellikle kasım ayında Avrupa Birliği İlerleme Raporu’nda güvenli İnternet’le ilgili hiçbir olumsuz ifade olmadı. Bu konuda biz arkadaşarımla beraber Viyana’ya, Strasburg’a, Brüksel’e özellikle birçok defalar gittik, Avrupa Birliği Komisyonunda, Avrupa Birliğinde bunu anlattık, defalarca anlattık, onlar ikna oldular ve hatta onlar bir rapor hazırlamışlardı, en son gün, en son saat, saat beş buçuk civarında, bu saatlerde çok böyle gayriihtiyari bir hareket oldu. Orada bizi dinleyen ve bu kararı yazan kişi şöyle defterini kapattı, “Bu konu bizim için bitti.” dedi ve hakikaten son İlerleme Raporu’nda güvenli İnternet’le ilgili hiçbir olumsuz ifade yoktu dikkat ederseniz. Yani gerçekten o konuda Avrupa Birliğine, Avrupa ülkelerine onu çok iyi anlattığımızı düşünüyorum.

Üç, belki burada çok daha değişik görüşler çıkacak ama çok ciddi bir ihtiyaç var. Bir tanesi yardım hattı, ihbar hattı değil yardım hattı ve bunun için bir kurumun, belki bu BTK olabilir, başka bir kurum olabilir, ciddi bir bütçeyle... Çünkü burada çalışacak kişilerin de sıradan insanlar değil, eğitimci olması lazım. Bizim kurumumuz biliyorsunuz bu çağrı merkezlerinin açılmasıyla birlikte Sayın Bakanımızın özellikle yönlendirmesiyle...

BAŞKAN – Kanun teklifi ve fizibilite raporunu bekliyoruz o konuyla ilgili.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Bunların hepsini konuşacağız.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Yani bu sıradan çağrı merkezine benzemiyor, biz her ilde çağrı merkezi açılmasını istiyoruz, doğuda, güneydoğuda, onunla ilgili çok ciddi gelişmeler var. Ama bu çağrı merkezi, yardım merkezi sıradan bir merkez değil.

Onun dışında, katılıyorum, sanal kimlik numarası, belki sanal kimlikler, bunların mutlaka hayata geçirilmesi lazım, çok ciddi mağduriyetler var, çünkü sanal e-ticaret çok ciddi bir şekilde artıyor.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Efendim, bunu başlangıç olarak kabul edelim, bizim Komisyonumuzun süresi aşağı yukarı temmuza kadar devam ediyor.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Üç ay daha uzatın.

BAŞKAN – Daha sonra da uzatırız. Tahminen yazı da içeri alabilir. Siz kurumsal anlamda önerilerinizi, katkılarınızı, bizden beklentilerinizi bize bildirirseniz biz elimizden gelen şeyi yaparız efendim.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU BAŞKANI DR. TAYFUN ACARER – Sizin sorularınızı da aldık Sayın Başkanım, onları da tekrar çalışırız.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Başkanım, bir de bir önerim var benim, şu İnternet’in kullanılmasıyla ilgili bizim Ankara’da hastanemiz var mı böyle?

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – AMATEM’de var efendim.

BAŞKAN – Var ama AMATEM’de biraz şey, Bakırköy’deki biraz daha sanki profesyonel.

İNTERNET DAİRE BAŞKANI OSMAN NİHAT ŞEN – İzmir’de de var, Bakırköy daha profesyonel.

BAŞKAN – Oraya gideceğiz zaten.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bir şey söyleyeceğim ben.

BAŞKAN – Başkanlık Divanı üyesi olarak söz veriyorum.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkanı ben çok da iyi anlıyorum, yani biz en baştan beri de aynı şeyi söylüyoruz: “İnternet yasaklanamaz, korunabilir.” Korunursunuz yani yasaklanamazsınız İnternet’ten. Bunu üzerine korumak... Aileleri katmadan bu işi yapamayız diyorum kesinlikle. Çünkü orada bir şeyi yasaklamanın zaten hiçbir şeyi ifade etmediğini hepimiz biliyoruz. Biz İnternet’i yıllardır bilen insanlarız. Bunun da hiçbir anlamı yok, onu buradaki değerli dostlarım da, sayın başkanlarım da biliyordur yani bunu. Hiç kimse İnternet’i normal şartlarda yasaklayamaz, korunabilirsiniz. Bunun üzerine mutlaka ailelerimizi mutlaka devreye sokalım. Yani Türkiye’deki gerçekten aileleri devreye sokmaya, bilinçlendirmeye ihtiyacımız var. Bu, başlangıç orası yani.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Fethi Bey, buyurun son söz, kısa.

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Sayın Başkanım, bir konuyu açıklayayım müsaadenizle.

Şimdi yasa teklifinden söz ettiniz de efendim, bir hususu kayıtlara geçmesi açısından belirtmemiz gerekiyor. Daha önce, önceki dönem Mecliste 5651 sayılı Kanun’la ilgili bir yasa teklifi kadük oldu. Bilahare İnternet Kurulunun da katılımıyla şu anda Ulaştırma Bakanlığında 5651 sayılı Yasa’yla ilgili bir değişiklik tasarısı üzerinde çalışılıyor. Bilgilerinize arz ederim efendim.

BAŞKAN – Ama yine bize bilgi verin bence yani tamam, bu bilgiyi almış olalım da. Yani o yeterli mi şey için.

TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM BAŞKANI FETHİ ŞİMŞEK – Yani yapılacak değişiklikler o kanun bünyesinde de toplanabilir anlamında söyledim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Gözden geçirin efendim.

BAŞKAN – Bence gözden geçirelim.

Size de kısaca söz vereyim.

BTK TÜKETİCİ HAKLARI DAİRE BAŞKANI ÖZGÜR FATİH AKPINAR – Aslında bir iki cümleyle bitireceğim açıklamamı. Biz güvenli İnternet’e ilişkin olarak çalışmaları yaparken yasaklayıcı bir anlayış içerisinde olup olmadığımız sorgulanmıştı. Lakin yine burada da Komisyon aynı zan altında kalabilir. O açıdan, sizin de öneriniz vardı, 2020 Avrupa Birliğinin broad band stratejileri var, geniş bant stratejilerine ilişkin olarak şunları yapacağız, bunları yapacağız, fiberde hızımızı şuraya kadar çıkaracağız gibi. O kapsamda da size destek verebilirsek yani ülke olarak biz İnternet’te altyapımızı ne seviyeye getirmemiz lazım? “İnternet’i biz engellemeye çalışmıyoruz, aynı zamanda hızlı bir şekilde vatandaşlarımızın kullanımına sunmak istiyoruz. Sunarken de vatandaşlarımızı çeşitli tehlikelerden korumaya çalışıyoruz.” konsepti içerisinde çalışmamızı yapıp size arz edersek bence daha yararlı bir çalışma olur gibi geliyor.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyoruz.

Kapanma Saati:18.02